בס"ד / שנה ז' / פרשת חיי שרה / נומער 333

כתר

שבת שלום שיר

כאס אין די גאסן פון פראנקרייך
וועלטליכע ייעוס

זיך האלטן וואראעם אין וויינטער
גרשון קרעמער

איך עפן נישט די טיר
אהרן קליטניק

וווי סאך צדקה מעג מען געבן?
משה ארי' שניצלער

שייגע חתונה אין ישיבה
גענעראלישן

איך האב א געראטן טאכטער | זיין קלויבעריש? | נקודות וואס צו קיקן בייי א שידוך | א בחור א מתמיד | איין יאר אדער 5 יאר כולל | די רעסעפי צו טרעפן א גוטע שידוך. **פרשת השידוכים** 10

03	קול הברה
04	עירנו
06	אלע און אלעמען
09	וועלטליכע נייעס
10	בריוו פון ר"י שליט"א
12	פנינים
14	פשרה'לאז
18	מעשה פון א צדיק
20	געדאנקען
23	א בליק אויף צוריק
24	געשעענישן
38	גרויסע חתונה

בס"ד

פרשת חיי שרה תשפ"ז

נומער 332
שנה ז'

משפחת גליק
זיצן שטיל

מילתא דבדיחותא
פונון קומט אריין אין קלאס

טרעף די חילונים
פייגע נוסע נאש לכבוד שבת קודש

רעדאקטאר: אברהם הערש וועבערמאן, **רעדאקציע:** אברהם יצחק אייזנער, אברהם משה הכהן שטראססער, אהרן קליטניק, מ. מאנן, גרשון קרעמער, יואל וועבערמאן, יואל שניצלער, יודא לייב וויים, ישראל דוד העסקעס, משה ארי' שניצלער, משה ראזענבערג, ישראל קרויס.

845.379.1161
136 Huschke Rd
Hurleyville NY 12747
Editor@bletelmagazine.com

צו באקומען אויף פאסט:
718.387.2691
subscribe@bletelmagazine.com

אויף אימעיל:
Chizikyomi@rabbiroth.org
Bletelmagazine.com
Breslevcenter.com
Gilyoines.com

ארץ ישראל: 053.315.6938

המערכת שומרת לעצמה את הזכות לקצר ולערוך כל מאמר שיתקבל

היכל הקודש נייעס

גרשון קרעמער

א הערליכער מעמד סיום הש"ס אין היכל הקודש ברסלב - פרעמישלאן

א ספעציעלע שמחה האט געהערשט דעם פארגאנגענעם שבת קודש לך לך אין ביהמ"ד היכל הקודש ברסלב קרית ברסלב אויף די פרעמישלאן גאס אינעם עצי תמרים געגנט, וועו ביי שלש סעודות האט איינער פון די חשוב'ע מתפללים, מו"ה שרגא לעבאוויטש הי"ו - מחשובי אנשי שלומינו אין קרית יואל - געפראוועט א סיום הש"ס.

עס איז געווען א טאפלטע שמחה אינעם בית המדרש, וועו אויסער דעם סיום הש"ס איז אויך פארגעקומען ביי שלש סעודות די שמחת השבע ברכות פונעם חשוב'ן מחותן מו"ה יצחק יונה זאבעל הי"ו - וואס די לייענער קענען אים אפשר בעסער מיט'ן נאמען "גרשון קרעמער" - אינאיינעם מיט זיין מחותן מו"ה חיים הערש לעווי הי"ו.

דער גבאי פונעם בית המדרש, מו"ה יואל טייטלבוים שליט"א, האט אויפגעטרעטן מיט פאסיגע דיבורים ביי שלש סעודות לכבוד די גרויסע שמחה פונעם סיום הש"ס און לכבוד די שמחת חתן וכלה. ביי ברכת המזון האט מען מכבד געווען דעם מסיים מו"ה שרגא מיט אלע שבע ברכות לכבוד התורה. נאכ'ן בענטשן איז דער עולם ארויס אין פרייליכע ריקודין לכבוד דעם גרויסן סיום און לכבוד די שבע ברכות.

דער מסיים ר' שרגא האט אנגעהויבן לערנען ש"ס בערך צוויי יאר צוריק; ער האט זיך ארויפגעזעצט אויף די "ש"ס באן" און איז מיטגעפארן בלאט נאך בלאט, טאג נאך טאג, אן קיין טומל. צוביסלעך צוביסלעך האט ער זיך דערזען אז מ'האט געענדיגט גאנץ ש"ס!

דער הייליגער רבי ז"ל האט שטארק מחזק געווען אנשי שלומינו מ'זאל לערנען אסאך און לערנען כסדרן. דער רבי האט געוואלט מ'זאל גיין ווייטער אפילו אויב מ'פארשטייט נישט, זאגנדיג אז ווער עס לערנט אזוי, וועט אנקומען צו גאר אסאך אין א קורצע צייט.

מ'דארף נישט קיין שום ראיות דערויף; מ'זעט דאך אז א סיום הש"ס אין היכל הקודש איז נישט קיין זעלטנהייט. ברוך השם, מ'הערט כסדר פון נאך א אינגערמאן און נאך א בחור וואס ענדיגן ש"ס, ס'איז ב"ה ממש נישט קיין נייעס. אבער מיט דעם אלעם איז עס וויכטיג צו באריכטן, ווייל אפשר וועט זיך נאך א איד וואס ליינט די שורות אויפוועקן און דאס נאכמאכן, און אויך זוכה זיין מסיים צו זיין ש"ס.

מיר ווינטשן א הארציגן מזל טוב פאר די בעלי שמחה און זייערע משפחות: פאר ר' שרגא הי"ו, ער זאל זוכה זיין אז זיין קשר מיט די תורה זאל זיין א קשר של קיימא; און פאר די חשוב'ע מחותנים, ר' יצחק יונה און ר' חיים הערש, אז זיי זאלן זוכה זיין צו אסאך נחת פון דעם פרישן פארפאלק. און אלע אונזערע לייענער זאלן זוכה זיין אנצופאנגען און ענדיגן נאך אסאך מסכתות און ספרים, און זען נחת ביי די קינדער.

מידות

האגעגעניש מיטן גאווערנער

פארגאנגענעם מיטוואך פרשת לך לך איז פארגעקומען א מיטינג אין בארא פארק צווישן די עסקני המוסדות מיט גאווערנער האוקול פון ניו יארק, אלס הכרת הטוב פארן ארויסהעלפן מיט די גזירת החינוך, וואו די גאווערנער האט זיך ארויסגעשטעלט קעגן די מידיע און קעגן אירע אייגענע סטעף צו העלפן די מוסדות התורה.

צווישן די איינגעלאדענטע איז געווען חבר הנהלה מו"ה מנחם שטיינבערג הי"ו, וועלכער איז געווארן איינגעלאדנט דורך מו"ה שמחה אייכענשטיין הי"ו.

ר' שמחה האט ספעציעל ערלעדיגט אז חבר הנהלה מו"ה מנחם שטיינבערג הי"ו זאל קענען האבן א פערזענליכע באגעגעניש מיטן גאווערנער, וואו ער האט זיך פערזענליך באדאנקט פארן גאווערנער און דערנאך אויסגענוצט די געלעגנהייט צו שתדל'ן פאר די טראנספארטעישן אין סאליוואן קאונטי.

ער האט געבעטן אז מען זאל אויך ארויפברענגען די OPT באס טראנספארטאציע פראגראם וואס איז דא אין שטאט. עס קומט זיך א גרויסן יישר כח פאר מו"ה שמחה אייכענשטיין הי"ו וואס האט ארויסגעהאלפן מיט דעם פארלאנג און אויך געזאגט אז ער וועט עס ווייטער ארויפברענגען פארן גאווערנער. מיר בעטן דעם אייבערשטן אז עס זאל ווייטער גיין מיט הצלחה.

הייזער פאר הילינ

מיר ווילן באדאנקען חבר הנהלה מו"ה העניך אינדיג הי"ו און אונזער חבר מו"ה יואל הכהן ראזענבערג הי"ו, וועלכע ארבעטן זייער שווער צו העלפן אנשי שלומינו קויפן הייזער אין שטעטל, ספעציעל אינעם ווילידזש וואו אסאך אנשי שלומינו האבן לעצטנס געקויפט הייזער.

מיר ווילן טאקע דערמאנען, אז סיי וועד עס ויל קויפן א הויז אין שטעטל זאל זיך וועגדן צו מו"ה העניך אינדיג הי"ו.

ספעציעל איז יעצט דא אסאך גוטע דילס אינעם ווילידזש, נאכדעם וואס די פרייזן זענען שטארק געפאלן צוליב דעם וואס אינווועסטערס האבן זיך אפגעשאקלט פון ליבערטי, וויבאלד עס איז זייער שווער צו טרעפן טענענטס און אסאך דירות שטייען ליידיג; אבער צו קויפן אויף צו וואוינען איז יעצט א זייער גוטע צייט.

דא שטעלט זיך ב"ה ארויס די טובה פון דעם וואס אנשי שלומינו קויפן דווקא דורך די הנהלה, וואס אזוי האלטן זיך די פרייזן נידריג ב"ה.

דער אייבערשטער זאל העלפן עס זאל ווייטער זיך האלטן ביליג. אז מ'וועט זיך האלטן צוזאמען וועט מען ווייטער גאר שטארק מצליח זיין, אזוי ווי דער ראש ישיבה שליט"א חזר'ט דאס מיט אונז כסדר.

שוין דא צו
באקומען
פרישׁ
יעדער
וואך!

טשיקן לעבער

דעליווערי איז מאנטאג
דינסטאג מיטוואך און
דאנערשטאג.

**ארדערס ביז 2:00 וועלן
מיר דעליווערן דעם
זעלבן טאג.**

ארדערס נאך 2:00 וועלן ווערן דעליווערד דעם
קומענדיגן טאג צווישן 2:00 און 5:30. פרייטאג
און זונטאג איז נישט דא קיין דעליווערי.

FREE DELIVERY

נייע טעלעפאן נאמבער

845.861.1003

BOTTOMS, DRUMSTICKS, CUTLETS, FAMILY PACK CUTLETS,
THIN CUTLETS, DARK CUTLETS, GROUND, FAMILY PACK
GROUND, DARK GROUND, NUGGETS, FINGERS, DARK STEW,
WINGS, BONES, GIZZARDS, LIVER, SALAMI, FRANKS

ברסלב פלייש

ועד הכשרות
קרית ברסלב

ב"ח משחיטה מהודרת
קרית ברסלב

KIRYAS BRESLEV POULTRY LIBERTY NY

אלץ אין אלעמעץ

וויאזוי רייניגט מען אויס א טשולנט טאפ?

שאלה

א גוטן ר' גרשון, איך בין א בחור וואס לערנט אין ישיבה. איך האב זיך איינגעקויפט אן אייגענעם טאפ און איך האב זיך צוגעגרייט א פיינעם, געשמאקן טשולנט לכבוד ליל שישי. פארשטייט זיך אליין אז נאכ'ן עסן איז דער טאפ געבליבן שמוציג; איך האב עס אפגעלייגט אויף שפעטער, און דערנאך אויף מארגן...

אלע מיינע חברים האבן זיך מחיה געווען מיט'ן טשולנט, און איך האב געהאפט אז זיי וועלן כאטש צולייגן א האנט עס צו העלפן רייניגן. למעשה טרעף איך זיך א וואך שפעטער מיט א טאפ פול מיט פארקלעבטע, הארטע און איינגעגעסענע שמוץ וואס וויל בשום אופן נישט אראפגיין. וואס קען איך טון?

ענטפער

טייערער ישיבה בחור, דו זוכסט אן עצה פאר א שמוציגן טאפ? אין יעדע שטוב מאכט זיך אמאל אז מ'פארזעט א טאפ, אדער אז דער טשולנט ברענט צו, און דאס עסן וועלט הארט און קלעבט זיך צו צום טאפ.

אויב וועסטו פרעגן דיין מאמע, וועט זי דיר זאגן אז די עצה דערצו איז "סטיל-וואול" (Steel Wool). דאס איז א ספאנדזש געמאכט פון אייזן; מ'מאכט עס נאס מיט וואסער און זייף, און כאטש דו וועסט טאקע דארפן אביסל רייבן און קראצן, וועט עס אבער בעז"ה נישט נעמען לאנג און עס וועט אראפנעמען די שוועלסטע און שטארקסטע שמוץ.

איין הערה: ביי א "נאן-סטיק" (Non-stick) טאפ לוינט זיך עס נישט צו טון, ווייל עס וועט אפקראצן די גאנצע אויבערשטע שיכט, וואס וועט מאכן אז דער טאפ זאל ווערן ווי א געווענליכע קלעבעדיגע טאפ.

דאס איז פונקט דאס וואס דער ראש ישיבה חזר'ט אונז כסדר איבער. יארן גייען אדורך אויף א מענטש, ער וויל באמת זיין גוט און ערליך, אבער דער יצר הרע זאגט אים: "מארגן וועסטו אנהייבן". ער וויל למשל אנהייבן מעביר סדרה זיין, אבער דער ס"מ זאגט אים: "נע, מ'האלט שוין יעצט ביי פרשת וירא אדער חיי שרה, וועסטו שוין אנהייבן קומענדיגע יאר שמחת תורה". אבער אן תורה קען מען דעם יצר הרע נישט באזיגן.

אזוי ווי חז"ל זאגן (קידושין ל' ע"ב): "בראתי יצר הרע, בראתי לו תורה תבלין". א מענטש דערזעט זיך אמאל מיט אזעלכע עבירות און פלעקן אז ער קען זיך נישט ארויסדרייען, ער פילט ממש צוגעקלעבט צו זיינע תאוות. וואס איז די עצה? וואס איז דער רוחניות'דיגער "סטילוואל" פאר זיין נשמה? די עצה איז משניות.

משניות האט אזא כח אז עס רייניגט אפילו ווען א מענטש איז פארשמירט מיט די ערגסטע עבירות, אפילו ער איז שוין נעבעך צוגעווואוינט צו זיינע שלעכטע זאכן. מוהרא"ש פלעגט זאגן אז "משנה" איז די אותיות "נשמה" - דאס וועט דיר אפוואשן פון יעדן פלעק און דיר איבערלאזן פריש און ריין.

איך האף אז דער טשולנט האט דיך טאקע זאט געמאכט... בפרט אז דו האסט זיך שוין צוקריגט מיט דיינע חברים; יעדער האט געגעסן און קיינער האט נישט געוואלט אפוואשן. ס'איז א שאד זיך צו עסן דאס הארץ דערויף, א טאפ קען מען אפרייבן אין צען מינוט...

פראגעס און
ענטפערס איבער
אלץ און אלעמען

גרשון קרעמער

אויב דו ווילסט באמת ווערן זאט, כאפ אריין שיעורים כסדרן: מקרא, משנה, גמרא און הלכה. אויסער די שיעורי הישיבה, מאך דיר קביעות'דיגע שיעורים אין זאגן תורה; דאס וועט דיך מאכן פיל מער זאט ווי דער טשולנט וואס איז שוין לאנג קאליע געווארן.

א ליכטיגן און פרייליכן תמיד!

וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם!

זיך האלטן ווארעם פאר ביליג

ש א ל ה

די נייעס מעלדט אז עס קומט א פראסטיגע ווינטער, האב איך געוואלט פרעגן א שאלה: וואס איז די בעסטע עצה זיך צו האלטן ווארעם? פאריאר האט מיך די הייצונג געקאסט זייער אסאך געלט.

ביי אונז אין שטוב הייצט מען מיט פראפעין; אפשר וואלט געווען אן עצה צו ניצן האלץ, פונקט ווי אונזערע זיידעס און באבעס פלעגן טון? אדער זאל איך ענדערש אינסטאלירן א ספליט-יוניט, כאטש דאס נעמט דאך אסאך עלעקטריק?

דו הייבסט אן מיט דעם אז עס קומט א "פראסטיגע ווינטער". נאר דער באשעפער אליין ווייסט וואס עס גייט טאקע זיין, אבער לויט די אמעריקאנער וועטער-אגענטור (NOAA), וועט דער ווינטער אין אונזער געגנט ווארשיינליך זיין ווארעמער ווי געווענליך, און אויף די מזרח זייט פון אמעריקע וועט זיין מער נאס ווי געווענליך. אבער דיין שאלה בלייבט נאך אלץ נוגע: עס קומען קאלטע טעג, און דו ווילסט וויסן וואס איז די בעסטע וועג זיך צו האלטן ווארעם.

דער אמת איז אז יעדע זאך האט זיך אירע מעלות און חסרונות. פראפעין איז באקוועם און ריין, אבער די פרייזן זענען נישט סטאביל; עס טאנצט כסדר ארויף און אראפ. אפשר לוינט זיך דיר צו באשטעלן ביי א פירמע וואס לאזט דיר "לאקן" די פרייז פון פאראוים פארן גאנצן ווינטער.

האלץ קען טאקע זיין ביליגער, אבער עס איז א שווערע עבודה. מען מוז יעדעס יאר איבערקוקן און רייניגן די קוימען, און האלץ גיבט ארויס היבש אסאך "קארבאן מאנאקסייד", וואס מען דארף זיין גאר פארזיכטיג דערמיט, ווייל דאס איז א גאז וואס האט נישט קיין געזרוך און מען קען עס נישט זען, ה' ישמרינו.

ספליט יוניטס זענען טאקע א פיינע זאך ווען עס איז נישט צו קאלט אינדרויסן, אבער אין די גאר פראסטיגע טעג שלעפן זיי גאר אסאך עלעקטריק, וואס ביי אונז אין ניו יארק קאסט דאס זייער טייער.

די בעסטע עצה זיך צו דערווארימען אין די לאנגע קאלטע ווינטער נעכט איז נאר דורך די הייליגע תורה! דער ראש ישיבה שליט"א שרייבט אין זיין בריוו פון דינסטאג פרשת בראשית: "עס קומט א לאנגע ווינטער, איך וויל דיר בעטן דו זאלסט זיך מאכן א סדר היום ווען אויפצושטיין, וויפיל צייט צו זיין אין בית המדרש און וויפיל ביי די ארבעט; דו ווערסט דאך שוין עלטער, דו דארפסט שוין אנהייבן טראכטן מער פונעם תכלית."

יעדע סארט הייצונג האט דאך אירע חסרונות, אבער די הייליגע תורה האט נישט קיין שום חסרון. "הלא כה דברי כאש נאם ה'" (ירמיה כ"ג, כ"ט) - די תורה איז ווי א פייער וואס דערווארימט די ביינער, און ווי דער תנא דבי אליהו זאגט, אז דער וואס לערנט תורה דארף נישט קיין ספעציעלע קליידער זיך צו באשיצן, וויייל דער אייבערשטער אליין היט אים און ווארעמט אים אן.

האט איר א שאלה?
שיקט צו: askgershon@gmail.com

די פופציגסטע יערליכע ניו יארקער מאראטאן

פארגאנגענעם זונטאג פרשת חיי שרה, זענען א גרויסע צאל גאסן געווען פארשלאסן איבער ניו יארק סיטי. וואס איז געשען? גארנישט ספעציעל. צענדליגער טויזנטער מענטשן פון איבער דער גאנצער וועלט קומען קיין ניו יארק פשוט צו "לויפן". וואו לויפט מען, וועט איר פרעגן? אין ערגעץ נישט. מען לויפט פשוט סתם אזוי. יעדעס יאר האט מען אזא משוגעת אז מען מאכט א "מאראטאן", וואו מען לויפט איבער זעקס-און-צוואנציג מייל און מען גייט דורך אלע פינף בארא‌ס. דער געלויף ענדיגט זיך אין סענטראל פארק, דער גרויסער פארק אין צענטער פון מאנהעטן.

דער משוגעת קומט נישט אן אן קיין פרייז; דא‌ס היימישע ווילי‌אמסבורג באקומט א היבש ביסל קאפ-וויי דערפון, וועו דער געגנט ווערט צוטיילט אויף א פאר שעה אין צוויי, ווייל בעדפארד עוועניו איז פארמאכט און מען קען נישט אריבערגיין פון איין זייט צו די אנדערע. אויב איינער דארף וויכטיג אריבערגיין צו די אנדערע זייט שטאט, מוז ער ווארטן מיט געדולד עטליכע שעה ביז די טויזנטער מענטשן ענדיגן דורכלויפן.

אויב וועט איר פרעגן די לויפער, וועלן זיי אייך זאגן מיט גרויס התרגשות אז דא‌ס יאר איז דא‌ס נישט סתם נאך א יאר, נאר מען פייערט דא‌ס מאל פופציג יאר פונעם מאראטאן. נישט אז מען איז נישט געלאפן מיט איין-און-פופציג יאר צוריק, נאר ביז דאן איז דער מאראטאן פארגעקומען בלויז אינעם פארק זעלבסט (אינעם ערשטן יאר, 1970, האבן זיך איינגעשריבן אינגאנצן 127 מענטשן און עס האט געקאסט איין דאלער), אבער זינט דעם יאר 1976 למספרם לויפט מען איבער די גאסן.

מען האט זיכער געמאכט צו געבן דעם כבוד פאר אלע פינף בארא‌ס, זיי זאלן זיך חלילה נישט שפירן אויסגעשפילט כאילו קיינער איז נישט אינטערעסירט צו לויפן ביי זיי... היינט קאסט עס עטליכע הונדערט דאלער פארן פריווילעגיע צו לויפן אין ערגעץ נישט, און פאריגן יאר האבן קרוב צו זעכציג טויזנט מענטשן אנטייל גענומען און אנגעקומען ביזן ענדע, וואס דא‌ס מאכט עס פארן גרעסטן מאראטאן אין דער וועלט.

שטענדיג ערב חודש כסלו, וועו מיר גרייטן זיך אלע צו פראווען דעם היליגן יום טוב חנוכה, איז אינטערעסאנט צו באמערקן אז די גאנצע לויפן-משוגעת שטאמט נאך פון די יוונים, וואס האבן פארגעטערט דעם גוף און אווועקגעגעבן דא‌ס לעבן פאר שפילעריי‌ען.

דער נאמען "מאראטאן" הייסט טאקע נאך א גריכיש שטעטל, וואו עס ווערט דערציילט א לעגענדע אז א שליח איז געלאפן ביזן לעצטן אטעם איבערצוגעבן עפעס א לעצטע נייעס; וועו ער איז אנגעקומען מיטן לעצטן אטעם, האט ער אויסגעשריגן די נייעס און אויפן ארט געפאלן א טויטער. זינט דעמאלט לויפן זיי יעדעס יאר נאכאמאל...

אנו רצים לחיי העולם הבא

גרשון קרעמער

כאאס אין די גאסן פון פראנקרייך

פארגאנגענעם שבת קודש לך לך, בשעת מיר אלע זענען געזעסן ביי שלש סעודות און געזונגען זמירות, האבן די גאסן פון פראנקרייך אויסגעזען ווי א שלאכטפעלד.

הונדערטער טויזנטער מענטשן זענען ארויסגעקומען פראטעסטירן, שרייענדיג אז בשעת די פרייזן פון די לעבנס-קאסטן האבן זיך שטארק געהויבן, קומען די געהאלטן פון די ארבעט נישט נאך. אויסער דעם פאדערן די סטודענטן אין די אוניווערסיטעטן מער געלט פאר זייערע אינסטיטוציעס.

די רעגירונג האט זיך שווערליך געקענט אן עצה געבן מיט די געספוילטע קינדער. זיי האבן ארויסגעשיקט איבער 70,000 פאליציאנטן צו באוואכן די גאסן, נאכדעם וואס א וואך פריער, שבת פרשת נח, האבן די פראטעסטירער צעבראכן, גערויבט און פארברענט וואס עס איז זיי נאר געקומען אינטער די האנט.

דאס איז באמת א פלא. עס זענען דא לענדער וואו מענטשן גייען ארום באראוועס און מען האט קוים וואסער און ברויט צו עסן, אבער יעדער איז פריילעך; און דא אין פראנקרייך איז דער עולם ברוגז.

פראנקרייך איז איינע פון די רייכסטע לענדער אויף דער וועלט, זיי האבן שיינע הייזער, טייערע קארס און אלע שוואויל־טאגן, אבער דאס מאכט זיי נישט צופרידן! דאס איז עברי טייטש פונעם מאמר חז"ל: "מי שיש לו מנה רוצה מאתים" - וואס מער מען האט, אלץ מער ארעם ווערט מען...

אזוי ווי דער הייליגער רבי ז"ל דערציילט אונז די שיינע מעשה פונעם חכם און דעם תם (סיפורי מעשיות, מעשה ט'). ווי דער חכם איז ארומגעפארן איבער דער וועלט, ער האט זיך אויסגעלערנט אסאך חכמות און מלאכות, און פונדעסטוועגן איז ער קיינמאל נישט געווען צופרידן; ביי יעדע זאך האט ער געזען א חסרון. אבער דער תם איז געווען א פשוט'ער שוסטער, ער האט קוים פארדינט אויף ברויט, און דער שוך וואס ער האט געמאכט האט געהאט יענע פנים, - א שיכל מיט דריי עקן. דאך האט ער זיך געפרייט מיט יעדע זאך, און ווען ער האט געגעסן א שטיקל טרוקן ברויט, האט ער עס געגעסן מיט אזא געשמאק ווי דאס בעסטע מאכל. ער איז געווען דער גליקליכסטער מענטש!

אבער נישט נאר פראנקרייך בלאזט. די איטאליענער זענען זעט אויס מקנא די פראנצויזן. אין די שטאט מילאן האט די רעגירונג אויך געדארפט ארויסשיקן הונדערטער סאלדאטן, אין צוגאב צו די טויזנטער פאליציי, און די טייערע "ברענד נעים" געשעפטן האבן אלע געמוזט פארקלאפן די פענסטער מיט ברעטער.

און דער אמת איז, אז די פראטעסטירער זענען אמווייניגסטנס אביסל געראטן. "אלעס איז טייער!" שרייען זיי. דאס איז ריכטיג. יעדע קליינע זאך וואס מיר טוען דא אויף דער וועלט איז זייער טייער. יעדע מצוה'לע, יעדער שמייכל צו א צווייטן איד, יעדע אמן, אלעס איז זייער טייער. אין הימל צאלט מען זייער אסאך פאר יעדע קליניקייט.

איזהו עשיר, השמח בחלקו!

אִיךְ הָאבּ אַ גְּעֶרֶאטְן טָאכְטֶער

שאלה

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ הֶער אוֹיס דִי שִׁיעוּרִים אוֹיף דִי הַאטְלַיין, אוּן סְ'הָאט זִיךְ מִיר גֶעעֶפֶּענְט אַ נַיֵיעֶ וָועלְט ב"ה!

מַיין עֶלְטְסְטֶע טָאכְטֶער אִיז שׁוֹין ב"ה אִין שִׁידּוּכִים, זִי אִיז זַיֵיעֶר גֶעֶרֶאטְן ב"ה אוּן מ'טראגט אֶן זַיֵיעֶר גוּטֶע שִׁידּוּכִים. מַיין וַוייבּ וויל לְכַתְּחִלָּה דַוְקָא אַ בָּחוּר וָואס וָועט זִיצֶן לְכָל הַפָּחוֹת פִּינְף יָאר אִין כּוֹלֵל אוּן דֶער מְחוּתָּן זָאל זֵיי אוֹיסְהַאלְטְן, אַזוֹי וִוי רוֹב פוּן מַיינֶע שְׁוָואגֶערְס. אָבֶּער אִיךְ מֵיין אַז אֵיין יָאר אִיז גֶענוּג, אִיךְ בִּין אוֹיךְ נִישְׁט גֶעוֶוען אִין כּוֹלֵל מֶער פוּן אַ יָאר, נָאכְדֶעם בִּין אִיךְ גֶעגַאנְגֶען אַרְבֶּעטְן.

בְּכְלַל וויל אִיךְ וויסְן וִוי אַזוֹי קֶען מֶען וויסְן וָועלְכֶער בָּחוּר אִיז טַאקֶע אַ תַּלְמִיד חָכָם? יֶעדֶער שַׂדְכָן פְּרוּבִּירְט צוּ זָאגְן דִי בֶּע־סְטֶע.

מִיר וַוארְטְן צוּ הֶערְן וָואס דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה וָועט זָאגְן.

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פָּרָשַׁת וַיֵּרָא, י"ב מַר־חֶשְׁוָן, שְׁנַת תשע"ח לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

וָועס מֶען הֶערְט אוֹיס שִׁידּוּכִים דַארְף מֶען וויסְן אַז דִי צַייט לוֹיפְט, אוּן מֶען קֶען סַארְשְׁפִּילְן דִי צַייט; וִוי גֶעלוּנְגֶען מַייֶער טָאכְטֶער זָאל נָאר נִישְׁט זַיין, אוּן אִיר שְׁפִּירְט זִיךְ גוּט וָועס שַׁדְכָנִים לוֹיפְן אַייךְ נָאךְ , דַארְפְט אִיר וויסְן אַז דָאס הַאלְט נִישְׁט אֶן פַאר צוּ לַאנְג. מֶען זָעט נָעבֶּעךְ זַיֵיעֶר אַסַאךְ עֶלְטֶערֶע מֵיידְלֶעךְ וָואס וָועלְן עֶלְטֶער אוּן עֶלְטֶער, אוּן זַיי הָאבְּן נִישְׁט חֲתוּנָה - נָאר וַוייל זַיי זָענֶען גֶעוֶוען זַיֵיעֶר גֶעלוּנְגֶען אוּן מֶען הָאט זִיךְ גֶעוֶוועלְט אוּן גֶעוֶוועלְט, אוּן מֶען הָאט זִיךְ נִישְׁט גֶעקֶענְט דֶערְוָועלְן.

חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (יְבָמוֹת סג.): "נְחוֹת דַּרְגָּא וּנְתִיב אִיתְתָא", גַיי אַרָאפּ אַ טְרֶעפֶּל אוּן הָאבּ חֲתוּנָה; אוֹיבּ אִיז מֶען זַיֵיעֶר גֶעלוּנְגֶען דַארְף מֶען אַרָאפּ גַיין אַ טְרֶעפֶּל, דָאס הַייסְט מֶען זָאל גָעמֶען אַ שִׁידּוּךְ אֲפִילּוּ עֶס אִיז וַויניגֶער חָשׁוּב. אִיךְ וַוייס אַז עֶס אִיז נִישְׁט גֶעשְׂמַאק צוּ הֶערְן, אוּן יֶעדֶער טְרַאכְט: 'אִיךְ הָאבּ דִי גֶעלוּנְגֶעמְטֶע', 'אִיךְ הָאבּ דִי בֶּעסְטֶע סְחוֹרָה צוּ פַארְקוֹיפְן'; זַיֵיעֶר פַיין, זַיֵיעֶר חָשׁוּב, עֶלְטֶערְן זָענֶען בַּארְעכְטִיגְט צוּ

א בריוו
פון דער
ראש ישיבה

עצתו אמונה וירא תשע"ח

הַאלְטן פּוּן זַיערע קִינדער אוּן זִיך צוּ גרוֹיסן מִיט זַיי, אָבּער נִישְׁט אוֹיף צוּ הַאלְטן זַיערע שִׁידוּך - אֲפִילוּ פַּאר אַיין טָאג.

דָערְפַאר, אַז דוּ שְׁרַייבְּסְט מִיר אַז דוּ הָאסְט זַיערע אַ גְעְרַאטְענְע טָאכְטָער, אוּן מֶען טְרַאגְט אָן שִׁידוּכִים, זָאלְסְטוּ זִיך צוּ נָאגְן אוּן נִישְׁט זַיין קְלוֹיבְּערִישׁ.

חֲכָמִינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (יְבָמוֹת סב:): "הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ, וְהַמְכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוּפוֹ, וְהַמַּדְרִיךְ בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה, "וְהֲמַשִּׁיאָן סָמוּךְ לְפִרְקָן", עָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר (אִיוֹב ה, כד): "וְיָדַעְתָּ כִּי שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ"; וְוער עָס הָאט לִיב זַיין וַוייב אַזוֹי וִוי זִיך אַליין, אוּן עֶר אִיז מְכַבֵּד זַיין וַוייב מֶער וִוי עֶר אִיז זִיך אַליינְס מְכַבֵּד. עֶר אִיז מְחַנֵּךְ זַיינֶע קִינְדֶער זַיי זָאלְן זִיך אוֹיפְפִירְן אַזוֹי וִוי מֶען דַארְף, אוּן עֶר מַאכְט זַיי חֲתוּנָה אִינְגֶעְרהַייט, אוֹיף אִים אִיז גֶעזָאגְט גְעוָוארְן דָעם פָּסוּק (אִיוֹב ה, כד): "וְיָדַעְתָּ כִּי שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ, וּפָקַדְתָּ נָוְךָ, וְלֹא תֶחֱטָא"; אַזוֹי אוֹיךְ זָאגְן חַזַ"ל (סַנְהֶדְרִין ק:): "בַּת לְאָבִיהָ מַטְמוֹנֶת שָׁוְא, מִפַּחֲדָה לֹא יְשָׁן בַּלַּיְלָה, בְּקַטְנוּתָהּ שֶׁמָּא תִּתְפַּתֶּה, בִּנַעֲרוּתָהּ שֶׁמָּא תִּזָּנֶה, בָּגְרָה שֶׁמָּא לֹא תִּנָּשֵׂא"; דָערְפַאר טָאר מֶען נִישְׁט זַיין קְלוֹיבְּערִישׁ, כְּדֵי מֶען זָאל נִישְׁט פַארְשְׁפִּילְן דִי צַייט.

וָוען מֶען זוכְט אַ בָּחוּר צוּ נָעמֶען פַאר אַן אַיידֶעם דַארְף מֶען בְּעִיקָר **קוּקְן אוֹיף צְווַיי נְקוּדוֹת**, דָאס עֶרְשְׁטֶע זַאךְ דַארְף מֶען קוּקְן צִי עֶר הָאט גוּטָע מִידוֹת - דָאס קוּמְט פַאר אַלֶעס, אוּן דָאס אִיז וִויכְטִיגֶער פּוּן אַלֶעס. נָאכְדֶעם דַארְף מֶען זָען צִי עֶר הָאט יִרְאַת שָׁמַיִם; מוֹהָרָא"שׁ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה זָאגְט אַז מֶען קֶען דֶערְקֶענֶען אַ בָּחוּר צִי עֶר הָאט יִרְאַת שָׁמַיִם, וָוען מֶען זֶעט וִוי אַזוֹי דֶער בָּחוּר דַאוָוענְט. אַ בָּחוּר מִיט יִרְאַת שָׁמַיִם דַאוָוענְט אִין אַ סִידוּר אוֹיף אַיין פְּלַאץ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן אַ בָּחוּר וָואס הָאט נִישְׁט קַיין יִרְאַת שָׁמַיִם זֶעט מֶען גְלַייךְ וִוי אַזוֹי עֶר דַאוָוענְט; עֶר דַאוָוענְט אָן אַ סִידוּר, דֶרֶייט זִיך פּוּן אַיין פְּלַאץ צוּם צְווַייטְן, לוֹיפְט אַהִין אוּן צוּרִיק וְכוּ'. אוֹיב דוּ ווִילְסְט ווִיסְן צוּ דֶער בָּחוּר הָאט יִרְאַת שָׁמַיִם, וָוער גֶעווּאוֹרט וִוי אַזוֹי דֶער בָּחוּר דַאוָוענְט, גַיי אַהִין אוּן בַּאטְרַאכְט וִוי אַזוֹי עֶר דַאוָוענְט, וָועסְטוּ שׁוֹין אַלֶעס זֶען.

וויטֶר זָאלְסְטוּ אַז דֶער עִיקָר פּוּנְעם מֶענְטש אִיז דִי מִידוֹת; יָא לֶערְנֶען נִישְׁט לֶערְנֶען - דָאס קֶען מֶען זִיך טוֹישֶׁן. מֶען זֶעט זַיערע אַסַאךְ בָּחוּרִים וָואס הָאבְּן פְלַייסִיג גֶעלֶערְנְט אַלְץ בָּחוּר, אוּן נָאךְ דִי חֲתוּנָה הָאבְּן זַיי אִינְגאַנְצְן אָפְּגֶעלָאזְט דָאס לֶערְנֶען, אוּן פַארקֶערְט אוֹיךְ, אִיךְ הָאב שׁוֹין גֶעזֶען אַסַאךְ בָּחוּרִים וָואס הָאבְּן נִישְׁט גֶעלֶערְנְט אַזוֹי פְלַייסִיג אַלְץ בָּחוּר, אוּן נָאךְ דִי חֲתוּנָה הָאבְּן זַיי אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ לֶערְנֶען; זַיי הָאבְּן גוּט חֲתוּנָה גֶעהַאט, זַייערע וַוייבער הָאבְּן זַיי מְחַזֵּק גֶעווֶוען צוּ הָאבְּן אַ שִׁיעוּר, צוּ הָאבְּן אַ רָב, אוּן זַיי זָענֶען אִינְגאַנְצְן נִתְהַפֵּךְ גֶעוָוארְן לְטוֹב. אֲבָּער מִידוֹת - דָאס אִיז שׁוֹין עֶפּעס אַנְדֶערְש, דָאס אִיז זַייער שְׁוֶוער אַ מֶענְטש זָאל זִיך טוֹישֶׁן; אוֹיב הָאט דֶער בָּחוּר נִישְׁט קַיין גוּטָע מִידוֹת, קוּמְט טָאכְטָער דֶער נָאנְצֶער אֱמֶת נָאכְדֶעם וָואס דִי שֵׂבָע בְּרָכוֹת עֶרְנְדִיגְט זִיך, מֶען טָרֶעפְט זִיך מִיט אַ חַיָּה אַרוֹיס פּוּן יְשִׁיבָה.

דָערְפַאר פַארְשְׁטֵייט אִיךְ בְּכְלַל נִישְׁט דִי שְׁאֵלָה וָואס דוּ פְרֶעגְטְסְט מִיר - אַיין יָאר כּוֹלֵל, צְווַיי יָאר כּוֹלֵל, פִּינְף יָאר כּוֹלֵל; דָאס אִיז נִישְׁט אוֹיף וָואס מֶען דַארְף קוּקְן, מְמָה נַפְשָׁךְ - אִיז עֶר אַ מַתְמִיד, עֶר אִיז מַצְלִיחַ אִין לֶערְנֶען, פַארְוָואס זָאל עֶר נָאר לֶערְנֶען פִּינְף יָאר אִין כּוֹלֵל, זָאל עֶר מַמְשִׁיךְ זַיין גַאנְץ לֶעבְּן צוּ לֶערְנֶען תּוֹרָה, הַאלְט עֶר נִישְׁט בַּיים לֶערְנֶען - טָאר עֶר נִישְׁט זִיצֶן אֲפִילוּ אַיין טָאג אִין כּוֹלֵל.

דֶער רַבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּידוֹת, אוֹת נִיאוּף, חֵלֶק ב', סִימָן י): "אִישׁ בָּטֵל שֶׁאֵין עוֹסֵק בְּשׁוּם עֵסֶק, עַל יְדֵי זֶה תַּאֲוָותוֹ מְרֻבָּה וְכוּ', וּמְדַבֵּר דִּבְרֵי טִנּוּף תָּמִיד", וָוער עָס גֶייט לַיידִיג, עֶר טוּט נִישְׁט נָארְנִישְׁט, זָענֶען זַיינֶע תַּאֲוות זַייעֶר גְרוֹיס וְכוּ', אוּן עֶר רֶעדְט שְׁטֶענְדִיג שְׁמוּצִיג; דָאס זֶעט מֶען לַייֶדער בַּיי אִינְגֶעלַייט וָואס הַאלְטן נִישְׁט בַּיים לֶערְנֶען אוּן גֶייֶען לַייֶדִיג, זַיי וָואלְטן גְעְרן גֶענַאנְגֶען אַרְבֶּעְטן, נָאר זַיי הָאבְּן מוֹרָא וָואס וָועלְן מֶענְטשֶׁן זָאגְן וְכוּ', מְמֵילָא זִיצֶן זַיי אִין כּוֹלֵל אוּן טוּען נָארְנִישְׁט.

חֲכָמִינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (כְּתוּבּוֹת נט:): "הַבַּטָּלָה מְבִיאָה לִידֵי שֶׁעֲמוּם", גַיין לַיידִיג בְּרֶענְגְט אַז דֶער מֶענְטש זָאל מְשׁוּגָע וָוערְן, "לִידֵי זְמָה", אוּן עֶס בְּרֶענְגְט אִים צוּ טוּן עֲבֵירוֹת; דֶערְפַאר פַארְשְׁטֵייט אִיךְ נִישְׁט פַארְוָואס דוּ קוּקְסְט אוֹיף אַיין יָאר כּוֹלֵל, צְווַיי יָאר כּוֹלֵל, דְרֵיי יָאר כּוֹלֵל; **דָער עִיקָר דַארְף מֶען קוּקְן אוֹיף מִידוֹת אוּן יִרְאַת שָׁמַיִם.**

פַארְשְׁטֵייט זִיך אַז אָן תּוֹרָה אִיז נָארְנִישְׁט דָא; בְּעט דֶעם אַייבֶּערְשְׁטְן זָאלְסְט טְרֶעפְּן פַאר דַיין טָאכְטָער אַן עֶרְלִיכֶער בָּחוּר, אַ יְרֵא שָׁמַיִם, אַ בַּעַל מִידוֹת טוֹבוֹת, וַויל שִׁידוּכִים הָאט נָאר מִיטְן אַייבֶּערְשְׁטְן.

חֲכָמִינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (בְּרֵאשִׁית רַבָּה סח, ג): "מָצִינוּ בַּתּוֹרָה בַּנְּבִיאִים וּבַכְּתוּבִים שֶׁאֵין זִוּוּגוֹ שֶׁל אִישׁ אֶלָּא מִן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא", מִיר גֶעפִּינֶען אִין דִי תּוֹרָה אוּן נְבִיאִים אוּן אִין כְּתוּבִים אַז אַ שִׁידוּךְ הָאט נָאר מִיטְן אַייבֶּערְשְׁטְן, אִין דִי תּוֹרָה שְׁטֵייט (בְּרֵאשִׁית כד, נ): "וַיַּעַן לָבָן וּבְתוּאֵל, וַיֹּאמְרוּ, מֵה' יָצָא הַדָּבָר", אִין נְבִיאִים שְׁטֵייט (שׁוֹפְטִים יד, ד): "וְאָבִיו וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי מֵה' הִיא", אוּן אִין כְּתוּבִים שְׁטֵייט (מִשְׁלֵי יט, יד): "בַּיִת וְהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת, וּמֵה' אִשָּׁה מַשְׂכֶּלֶת", זֶענֶען מִיר אִיבֶּערָאל אַז נָאר דֶער אַייבֶּערְשְׁטֶער גֶעבְּט שִׁידוּכִים.

נָאר דּוּרְךְ תְּפִילָה וְועסְטוּ זוֹכֶה זַיין צוּ חֲתוּנָה מַאכְן דַיינֶע קִינְדֶער, אַזוֹי וִוי דֶער רַבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּידוֹת, אוֹת רַחֲמָנוּת, סִימָן יא): "עַל יְדֵי בַּקָּשַׁת רַחֲמִים, זוֹכֶה לַעֲשׂוֹת שִׁידוּכִים טוֹבִים וְהַגוּנִים", דּוּרְךְ תְּפִילָה אִיז מֶען זוֹכֶה צוּ טוּן גוּטָע שִׁידוּכִים; זֶעט מֶען אַז נָאר תְּפִילָה אִיז דִי עֵצָה צוּ טָרֶעפְּן אַ גוּטָע שִׁידוּךְ - סֵיי פַאר זִיךְ אוּן סֵיי פַאר דִי קִינְדֶער. קְרִיג דִיךְ נִישְׁט מִיט דַיין וַוייב, דוּ בֶּעט דֶעם אַייבֶּערְשְׁטְן עֶר זָאל דִיר הֶעלְפְּן אַז דַיינֶע קִינְדֶער זָאלְן חֲתוּנָה הָאבְּן יוּגְנ אוּן גְרִינְג, וְועסְטוּ זֶען וואוּנְדֶערְלִיכֶע נִיסִים.

דָער אַייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְּן זָאלְסְט מַצְלִיחַ זַיין אִין אַלֶע דַיינֶע וְועגְן.

ליכטיג

ד ער ליובאוויטשער רבי, דער ריי"צ זכותו יגן עלינו דערציילט: "אלס קינד בין איך אמאל אריין שבת פרשת לך לך אינדערפרי פארן דאוועגען אין שטוב פון מיין טאטן, דער הייליגער רש"ב זכותו יגן עלינו, בשעת ער האט געלערנט חומש רש"י.

ער איז געווען אין זייער א דערהויבענע שטימונג, און עס האט געריגען טרערן פון זייגע אויגן... איך בין געווען זייער ערשטוינט, איך האב נישט געקענט פארשטיין ווי אזוי מען קען זיין אין א דערהויבענע שטימונג בשעת עס רינען טרערן פון די אויגן... אבער איך האב נישט געהאט אין מיר די חוצפה און העזה אים צו פרעגן דערויף, נאר הערשט מוצאי שבת וועט איך בין אריין צום טאטן, אזוי ווי געווענליך, האב איך זיך אנגעגארטלט מיט שטארקקייט און אים געפרעגט דערויף.

דער טאטע האט מיר געענטפערט: דאס זענען טרערן פון שמחה... און ער האט זיך מסביר געווען, דער אלטער רבי (דער בעל התניא זכותו יגן עלינו) האט געזאגט אז מ'דארף לעבן מיט די צייט, דאס הייסט מ'דארף לעבן מיט די פרשה פון די וואך, און מיט די טעגליכע חלק פון די סדרה (ווי מיר הערן דאס כסדר פון דער ראש ישיבה), און ער האט ממשיך געווען: פרשת בראשית איז בעצם א פריליכע סדרה, דער אייבערשטער האט באשאפן אלע וועלטן און אלע באשעפענישן, און ער איז געווען צופרידן, אזוי ווי ס'שטייט אין פסוק 'וירא אלקים כי טוב', אבער סוף פרשה איז נישט אזוי איינגענעם... פרשת נח, די פרשה פון די מבול איז א טרויעריגע סדרה, אבער סוף פון די פרשה איז שוין פריליך, אברהם אבינו איז געבוירן געווארן למזל טוב! און פרשת לך לך איז אן אמת'ע פריליכע פרשה, יעדן טאג פון די וואך לעבט מען מיט אברהם אבינו, דער ערשטער וואס האט זיך מוסר נפש געווען צו פארשפרייטן דעם אייבערשטן אויף די וועלט, און די מסירות נפש וואס אידישע קינדער האבן ביז היינט אויף די תורה און מצוות האט אברהם אבינו אריינגעלייגט אין אידישע קינדער..."

אזוי אויך פלעגט דער הייליגער חידושי הרי"ם זכותו יגן עלינו נאכזאגן פונעם הייליגן חוזה פון לובלין זכותו יגן עלינו אז וועון מען איז אנגעקומען צו פרשת לך לך איז דאס געווען ביי אים אן אונטערשייד אזוי ווי בין אור לחושך.

נאך האט דער חידושי הרי"ם געזאגט אויף שבת פרשת לך לך, אז יעדער וואס וויל אריסגיין פון זיין פינסטערניש וועט זיכער באקומען א ליכטיגקייט פון אברהם אבינו צו טרעפן א וועג און חיזוק זיך אריסצוזען פון זיין טונקלייט.

על כל פנים, מיר זענען שוין אריין אין די ליכטיגע וואכן ווי מיר לערנען פון אברהם אבינו, ווי אזוי ער איז בייגעשטאנען די צען נסיונות, און ווי ער האט ליכטיג געמאכט פאר די גאנצע וועלט דורכן פארשפרייטן די הייליגע אמונה אינעם באשעפער, און אזוי ווי די הייליגע חכמים זאגן אז אברהם אבינו האט געהאט אויף זיין האלז א בריליאנט שטיין, וואס יעדע חולה וואס האט דאס געזען איז געווארן אויסגעהיילט, און עס איז אים ליכטיג געווארן; לאמיר זען ווי אזוי מיר קענען זיך אפלערנען פון דעם צו מאכן ליכטיגע פאר אונז און פאר אנדערע.

דער ראש ישיבה לערנט אונז ווי אזוי עס קען אונז אויך זיין ליכטיג אין לעבן.

ווי אזוי מיר קענען ארויסגיין מאפילה לאורה; דורך טון דאס וואס אברהם אבינו האט געטון, די עצה וואס דער הייליגער רבי לערנט אונז, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט, אז ער פירט אונז אויף די וועג פון די הייליגע אבות הקדושים, וואס זיי האבן געלעבט מיט תפילה און התבודדות אויף יעדע טריט און שריט, און דאס האט זיי ליכטיג געמאכט, און דאס וויל דער רבי מיר זאלן נאכטון אזוי וועט אונז אויך זיין ליכטיג און פרייליך.

*

מיר טרעפן אזויפיל לשונות אין די בריוון פונעם ראש ישיבה שליט"א, אז תפילה און התבודדות מאכט ליכטיג פארן מענטש, צום ביישפיל: "אז דו וועסט זיך צו געווואונען צו מאכן התבודדות, דו וועסט אויסשמועסן דיין הארץ צום אייבערשטן וועט דיר ליכטיג

שיחות, זכרונות און אנעקדאטן

יואל שניצלער

ווערן דיין לעבן", "דאס וואס מען איז זוכה דורך התבודדות איז נישט עפעס וואס מען קען מסביר זיין, מען הייבט אן שפירן אזא זיסקייט אין לעבן וואס מען האט נישט געשפירט און מען וועט קיינמאל נישט שפירן; רעדן צום אייבערשטן ברענגט דעם מענטש צו שפירן מורא'דיג נאנט צום ייליגן באשעפער, דאס פארהיילט אלע וואונדן און היילט אלע שניטן. אפילו א מענטש זאל דורך גיין גאר ביטערע שווערקייטן, אויב נעמט ער די עצה פון התבודדות, ער הייבט אן רעדן צום אייבערשטן - וועלט אים פלוצלינג אזוי ליכטיג און אלע וואונדן היילן זיך אויס", און פיל נאך.

*

מיר זעען אין די וועלטער פון די ייליגע חכמים אז אברהם אבינו האט זיך נישט געירט אן תפילה, ער האט מתפלל געווען און געשמועסט מיטן אייבערשטן אויף יעדן טריט און שריט, און דער רד"ל ברענגט אין פרקי דרבי אליעזר (סוף פרק כז) אז אברהם אבינו איז דער ערשטער וואס די תורה שרייבט אויף אים אז ער האט מתפלל געווען, (ווייל לכאורה טרעפן מיר אז אדם הראשון האט מתפלל געווען, און נח האט מתפלל געווען, אבער אברהם אבינו וועלט די ערשטע דערמאנט אין די תורה אז ער האט מתפלל געווען).

די גמרא זאגט (ברכות כו:) אז אברהם אבינו האט מתקן געווען תפילת שחרית, און די ראשונים זאגן אז די אבות האבן געדאווענט אלע תפילות, אבער נאר די תפילות וואס זיי זענען געהאלפן געווארן דערביי - האבן זיי מתקן געווען פאר די וועלט.

רש"י ברענגט (בראשית יב, ח), אז אברהם אבינו האט געזען מיט רוח הקודש אז עכן בן כרמי וועט עובר זיין אויף די חרם פון יהושע בן נון, און ער האט מתפלל געווען אויף אידישע קינדער, וואס די תפילה האט אפגעראטעוועט אידישע קינדער פון פארלענדט וועלט רח"ל.

אזוי אויך שפעטער אין די סדרה, ווי שרה האט אים פארגעהאלטן פארוואס ער האט נישט געבעטן פאר איר (רש"י, בראשית טז, ה).

אויסער דעם זעט מען אין די ייליגע מדרשים אין עטליכע פלעצער ווי אברהם אבינו האט מתפלל געווען צום אייבערשטן אויף א וועג פון התבודדות, פון זיך אויסשמועסן מיטן אייבערשטן.

צום ביישפיל, אין פרקי דרבי אליעזר (סוף פרק כז) וועלט געברענגט, אז נאכדעם וואס אברהם אבינו האט געווואונען די מלחמה קעגן די פיר קעניגן און ער האט צוריק געגעבן אלע פארמעגנס - האט אים שם בן נח זייער אויסגערימט, האט אברהם אבינו געזאגט צום אייבערשטן: "רבון כל העולמים, נישט מיט מיין כח האב איך דאס געטון, נאר מיט דיין כח, וואס דו ביסט מיין באשיצער אויף די וועלט און אויף יענע וועלט".

עס וועלט געברענגט אין ילקוט מדרשים אז נאכן זיך מל'ען וועלן אברהם האט געזען אז עס קומען נישט קיין געסט: "מיד עמד בתפלה עד ששלח לו שלשה מלאכי השרת כאורחין", ער האט מתפלל געווען אז עס זאלן קומען געסט, און די דריי מלאכים זענען אנגעקומען, ער האט געמאכט א מעשה פון תפילה אז עס זאלן קומען געסט...

אזוי אויך זאגן די ייליגע חכמים אין מדרש ויושע, אז ביי יציאת מצרים, פאר קריאת ים סוף, וועלן די אידן און משה רבינו האבן געשריגן צום אייבערשטן ער זאל זיין ראטעוועלן, האט זיך דערוועקט די רחמנות פונעם אייבערשטן און ער האט געזאגט פאר משה רבינו: "מה תזעק אלי, וואס שרייסטו, איך געדענק די תפילה וואס מיין ליבהאבער אברהם אבינו האט מתפלל געווען וועלן איך האב אים געזאגט ער זאל שחט'ן זיין זון פאר א קרבן".

וואס האט אברהם אבינו דעמאלט מתפלל געווען? וועלן דער שטן האט זיי געשטערט פון קומען צום הר המורי' און זיי געווואלט דערטרענקען אין א טייך, האט אברהם אבינו געמאכט התבודדות, ער האט געבעטן דעם אייבערשטן: "רבונו של עולם, גלוי וידוע לפני כסא כבודך אז דו ביסט דער איינציגער באשעפער אויבן און אונטן, דו האסט זיך אנטפלעקט פאר מיר און מיר געזאגט איך בין איינציג, און דו ביסט אויך איינציג, ווייל עס איז נישטא נאך אזא צדיק ווי דו אויף די וועלט, מאך באקאנט מיין נאמען אויף די וועלט און ברענג דיין זון יצחק פאר א קרבן עולה, און איך האב גלייך געטון דיין רצון, און יעצט אז מיר וועלן זיך דערטרענקען, ווער וועט באקאנט מאכן דיין נאמען אויף די וועלט?" גלייך האט דער אייבערשטער אים געענטפערט: "האב נישט מורא, דורך דיר וועט געאיינציגט וועלן מיין נאמען אויף די וועלט", און דער אייבערשטער האט געצערנט אויפן שטן און די טייך האט זיך אויסגעטרוקנט, און זיי האבן זיך געטראפן שטיין אויף די יבשה און וועלטער גיין צום הר המוריה.

און אזוי איז דא נאך פילע מאמרי חז"ל איבער דעם ענין.

על כל פנים, אז מיר וועלן פאלגן דעם ראש ישיבה, זיך אפלערנען פון אברהם אבינו און די ייליגע אבות ואמהות צו לעבן מיט תפילה והתבודדות, וועט אונז זיין ליכטיג אין לעבן און מיר וועלן אויך קענען ליכטיג מאכן פאר אנדערע.

פֿישקלאַג

א י ר ע

קורצן פון פרייער: *ר' יעקב יוסף הערמאן שטעלט אויף זיין הייליגע שטוב אין די טמנ'א גאסן פון אמעריקע.*

ער איז נישט מווהר אויף קיין מצוה.

מקפיד צו דאוועגען מיט מנין יעדן טאג מיט מסירות נפש.

מאכט חתונה די קינדער יונגערהייט.

רוחמה דערציילט זכרונות פון אלס כלה, און פון נאך די חתונה ווען זי איז געפארן וואוינען נעבן מירע ישיבה, כדי איר מאן זאל קענען לערנען.

און יעצט לייגט ווייטער.

מסירות נפש פאר תורה

זי האט זיך געזעגנט פון אלעס וואס איז טייער און באקוועם, און זיך ארויסגעלאזט אין אן "ארץ לא זרועה", צו א פרעמד, ניי און צוריקגעשטאנען לאנד – אלעס פאר תורה.

געשוויסטער האבן דאן שוין דארט געוואוינט, און האבן פרובירט צו העלפן דעם פארפאלק מיט וואס זיי האבן נאר געקענט כדי עס צו מאכן גרינגער פאר זיי.

א קורצע צייט שפעטער איז זיי געבוירן געוואארן א בכור, וועמען זיי האבן גערופן ישראל מאיר, נאכן היליגן חפץ חיים וואס האט שוין דאן נישט געלעבט.

קען מען דען היינט משיג זיין די מסירות נפש פון טאטע-מאמע צו שיקן זייערע קינדער איבערן ים פאר תורה, אן די היינטיגע פארבינדונגס מיטלען? נישט צו זען די אייניקלעך און נישט הערן דאס קול פון די קינדער? זייער איינציגסטע פארבינדונג איז געווען דורך בריוו.

רוחמה פלעגט אפט שרייבן בריוו. אין איר בוך זעט מען פון אירע בריוו ווי זי איז אריבער פילע מניעות און שווערקייטן, אבער זי האט זיך דערהאלטן מיט שמחה און זיך געשטארקט אין אלע אומשטענדן.

די בוך בעיבי

איין מעשה וואס זי דערציילט איז, אז זייענדיג פארשטופט דארט אין מיר מיט א קליין קינד, אן קיין שום מעדיצינישע ערפארונג, האט זיך רוחמה פארבינדן מיט די "העלט דעפארטמענט" פון אמעריקע און געבעטן אז זיי זאלן שיקן אביסל ליין-מאטעריאל, כדי זי זאל זיך אויסקענען מיט די בעיסיק זאכן וואס זענען נויטיג צו וויסן.

א יאר שפעטער איז דאס בוך ענדליך אנגעקומען, און רוחמה האט דאס דורכגעלייענט און זיך געלערנט נוצליכע זאכן. זי שרייבט אין אירע בריוו:

זייט איך האב באקומען די ביכער פון אמעריקע, האב איך זיך געטראפן אין א פראבלעם וואס קאסט א שמייכל. ישראל מאיר איז איבערן גאנצן שטעטל באקאנט געוואארן אלס די "בוך בעיבי".

געוואארן א דאקטער

אין די לעצטע שטיק צייט איז מיין הויז באלאגערט מיט מאמעס וואס דארפן עצות פאר זייערע קינדער, און משה (מיין

מ. מאנן 32

מאן)

איז אפיציעל פארוואנדלט געווארן אין דעם "אמעריקאנער דאקטער".

איין נאכט האט א פרוי היסטעריש געקלאפט אין די טיר, שרייענדיג אז זי מוז רעדן "צום אמעריקאנער דאקטער", ער זאל קוקן וואס עס שטייט אינעם "אמעריקאנער בוך".

איין טאג איז א פרוי געקומען צו מיין טיר מיט א פיבער-מעסטער וואס זי האט געבארגט פון די אפטייק. זי האט מיך געבעטן איך זאל לייענען וואס דארט שטייט, ווייל זי האט געמאסטן די טעמפעראטור פון איר קינד וואס פילט נישט גוט.

איך האב געגעבן א קוק און זיך דערשראקן: דער מעסטער האט געוויזן 42 (107 פערענהייט), וואס דאס איז דאך א גרויסע סכנה.

איך האב נישט געוואלט דערשרעקן די פרוי, האב איך איר אנגעבאטן אז איך וועל אליין גיין באקוקן דאס קינד. זיענדיג אז דער קליינער בערלע זיצט און שפילט זיך רואיג, האב איך אנגעבאטן אז איך וועל איבערמעסטן זיין פיבער. דאס מאל איז די נומער

ארויסגעקומען גוט: 38 גראד (100 פערענהייט).

נאכן אויספרעגן די מאמע וואס דא גייט פאר, האט זי מיר דערציילט אז זי האט אנגעווארימט דעם מעסטער פארן נוצן, כדי עס זאל נישט זיין קאלט פארן קינד בשעת'ן מעסטן...

נו, יעצט בין איך שוין אויך געווארן א דאקטער!

צוריק אהיים קיין אמעריקע

ווען שווארצע וואלקענעס האבן אנגעהויבן שווענבן איבער די אייראפעאישע הימלען, און דער רשע פון דייטשלאנד ימ"ש האט אנגעהויבן הייבן דעם קאפ און וועבן זיינע שרעקליכע פלענער אויף כלל ישראל, האבן זיך די משפחות צוביסלעך אויפגעהויבן און צוריקגעקומען קיין אמעריקע. זיי זענען געקומען ביסלעכווייז; רוחמה איז נאכגעקומען צום לעצט.

דער אייבערשטער האט אויסגעפרואווט משפחת הערמאן מיט א שווערן נסיון, וועלכן זיי זענען אריבער ווי ריכטיגע סאלדאטן פארן אייבערשטן.

ווי רוחמה דערציילט אין אירע זכרונות:

די שיף האט ארויסגעלאזט די לעצטע פייף און אראפגעלאזט דעם אנקער. דאס איז געווען צוויי אזייגער נאכמיטאג, ה' תמוז תרצ"ח. דער האפן איז געווען פול מיט מענטשן. משה און איך האבן שטארק אנגענאפט ישראל מאיר'ס האנט און מיר זענען אפגעשטיגן.

פלוצלינג האב איך געהערט א געשריי: "דארט זענען זיי!" מיין טאטע, מאמע, שוויגער-עלטערן און אלע געשוויסטער זענען דארט געווען אונז אפצונעמען. מיין מח איז פארנעפלט געווארן פון אזויפיל בענקשאפט און ליבשאפט. אלע האבן געקושט און געהאלזט ישראל מאיר'ן.

איך האב געקוקט צום טאטן. זיין בארד איז געווארן גרוי; ער איז געשטאנען גראד און שטייף, און זיינע טיפע בלויע אויגן האבן געקוקט אויף מיר מיט ליבשאפט.

דער מאמע'ס אויסזען האט מיר אבער שאקירט. זי האט זיך דראסטיש געענדערט און אויסגעזען זייער פארעלטערט. איר פנים איז געווען בלאס און נידערגעשלאגן. איך האב גענומען איר האנט און עס געדרוקט, אבער זי האט כמעט נישט ארויסגעזאגט קיין ווארט.

פארזעצונג קומענדיגע זונאג אי"ה

ALPHAITIS.COM

אז האלם מתקיים אפא בבית כולל הכל הקודש

יום של הכרת הטוב לתומכי כולל"נו

א' ויצא תשפ"ג במלון ארמון

עמודי עולם

א טאג מיט דער ראש ישיבה

א טאג מיט די רבני הכולל

א ט א ג פ א ר ד י ת ו מ כ י ם

זוכי הגרלת עולם

דעם קומענדיגן זונטאג פרשת ויצא גייט פארקומען א

יום שכולו תורה

לעצטע געלעגנהייט!

פאר אלע תומכי הכולל וואס האבן זיך פון ערנאענט באקענט מיט די לומדי ורבני הכולל אין אינאיינעם פארברייגן אין אגעשמאקע אטמאספער. דערנאך ווערן די תומכים פארברענגן דעם טאג אויף גאר א רייכע פארנעם אינאיינעם מיט דער ראש ישיבה שליט"א.

דער מעמד ווערט פארקומען
אינעם פראכטפולן ארמון האטעל

ARMON
HOTEL + CONFERENCE

א טאג וואס איר ווילט נישט פארפאסן | לעצטע געלעגנהייט צו פארענדיגן אייער זכות

משה ארי' שניצלער	יוסף זינגער
347.585.6166	347.764.2979

פארבונדן ווערט דער ריזיגער
מיט פיל גבורה

א מעשה פון א צדיק

איך עפּן נישט די טיר

אהרן קליטניק

אין שטאט ראדין, דארט וואו דער הייליגער חפּץ חיים זכרונו לברכה האט געוואוינט, האט זיך פּעפּונען א פארבּרעכער וואס האט אנגעמאכט צרות פאר אידישע קינדער. ער האט פארבּרעכט אסאף הייזער, געגנבעט פּו אידישע שטובּער, אוו מען האט אפּילו געזאגט אויף אים אז ער האט שוין געהרגעט מענטשן רחמנא לצלן.

עס איז געקומען צו א מצב וואס מען האט שוין נישט געקענט אויסהאלטן פּו אים, אוו עטלעכע אידן האבּן אפּגעמאכט צו אראנזיזירן א קאאפּעראציע מיט אלע איינוואוינער פּו שטאט ראדין. זיי האבּן פּלאנירט ארומצוגיין צו אלע אידן אין שטאט אוו בּעטן אז מען זאל חתמ'ענען קעגן דעם פּארשוין, כדי איבּערצוגעבּן דעם צעטל מיט די חתימות פארן רעגירונג. אזוי ארום וועט מען אים קענען אנקלאגן אוו פּטור ווערן פּו אים אינאיינעם מיט זייערע בייזוויליגע פּלענער.

אזוי ארומגייענדיג אין שטאט צוזאמצוענעמען די חתימות, זענען זיי אויף אנגעקומען צום שטוב פּונעם הייליגן חפּץ חיים כּדי צו באקומען זיין אונטערשריפט. אבּער דער חפּץ חיים האט אלעס פאראויס געזען מיט זיין רוחַ הקודש; ווי נאר זיי האבּן זיך דערנענטערט צו זיין הויז, איז דער חפּץ חיים אראפּגעגאנגען זיך באהאלטן אין קעלער אוו איז דארט פארבּליבּן א גאנצן טאג, כּדי ער זאל נישט דארפן קומען אין באירונג מיט זיי אוו דארפן מחליט זיין צי ער זאל יא חתמ'ענען אדער נישט.

די עסקנים זענען געקומען קלאפּן, אבּער קיינער האט נישט געענטפערט. זיי האבּן געקלאפּט אוו געקלאפּט אבּער עס איז נישט געווען קיין ענטפער. זיי זענען צוריקגעקומען שפּעטער אוו פּרובּירט נאכאמאל צו קלאפּן, אבּער מען האט נישט געענפּנט, ביז זיי האבּן אפּגעמאכט אויפּצובּן אויף דעם חפּץ חיים'ס אונטערשריפט אוו זענען געגאנגען זייער ווועג.

דער זוז פונעם חפּץ חיים האט דאס מיטגעהאלטן אוו געפּרעגט זיין טאטע: "טאטע! פארוואס ווילט איר נישט חתמ'ענען קעגן אזא רשע מרשּׁיע וואס מאכט אן אזעלכע צרות פאר די אידן? דא אין ראדין? איז דען דאס נישט קיין מצוה פּטור צו ווערן פּון אזא שלעכטן פארשוין?" האט דער חפּץ חיים געענטפערט: "די הייליגע תורה זאגט אונז אין פּרשת משפּטים "לא תהיה אחרי רבּים לרעות" - דו זאלסט נישט זיין א חלק פון די רוב וואס ווילן טון שלעכטס; דערביבּער וויל איך נישט זיין קיין חלק אין דעם שלעכטס וואס מען וויל טון פאר דעם מענטש."

האט מוהרא"ש אויסגעפּירט: דאס וואס דער חפּץ חיים האט נישט געוואלט חתמ'ענען איז געווען אויף אייגענם וואס ער האט פּערזענליך געקענט און געוואוסט אז ער איז שלעכט, פונדעסטוועגן האט ער נישט געוואלט חתמ'ענען קעגן א איד. און זיכער ווען מען קען בּכלל נישט דעם מענטש, וויאזוי קען מען חתמ'ענען קעגן אים?

מוהרא"ש האט דערציילט: "בּיי מיין טאטע, דער טאטע־קייער רב זכרונו לברכה, איז אמאל געווען אזא מעשׂה אז א קבוצה פון א געוויסע חסידות איז געקומען און אראפּגעלייגט צען טויזענט דאלאר ער זאל חתמ'ענען קעגן א געוויסן מפוּרסם, אבּער מיין טאטע האט זיי געזאגט: 'איך וויל נישט האבּן קיין שייכות מיט די סארט זאכן'."

איינמאל האט מוהרא"ש באקומען א טעלעפאן רוף הארט פארן זמן שבּת, און ייענער אויפן טעלעפאן זאגט פאר מוהרא"ש: "איך בין דא אויפן פאס אוו איינער, א שוגּא דיינער, העגנט יעצט אויף צעטליך קעגן דיר אוו קיגן דיינע סקרים. ער העגנט עס אויף יעצט כּדי מען זאל עס נישט קענען אראפּרייסן וויי נאר עס קומט שבּת; איך לאז דיר וויסן וועיל איך וויל דיר ראטעוונען פון בזיונות אוו שפּיכת דמים."

מוהרא"ש האט שנעל געבּעטן עטליכע אנשי שלומנו צו גיין דאס אראפּרייסן, אוו זיי האבּן מצליח געווען כּמעט אלעס אראפּצוריסן. צוריק האבּן זיי שוין געדארפט גיין צופיס, וויל עס איז שוין געווארן שבּת.

נאך שבּת האט מוהרא"ש געזאגט פאר דעם וואס האט אים אנגערופן: "דו האלטסט שוין זעכצן יאר נאך דיין חתונה אוו האסט נישט קיין קינדער, אוו דאס איז א שטארקער בּזיון פאר דיר אוו פאר דיין וועיב. אין זכות פון דעם וואס דו האסט מיר געראטעוועט פון בזיונות, זאלסטו געראטעוועט ווערן פון בזיונות אוו האבּן קינדער." אוו טאקע אזוי איז געווען, זיי זענען געהאלפן געווארן מיט זרע של קיימא.

שיחות מוהרא"ש חלק ג' ערך חתימה

ווי סאך צדקה מעג מען געבן?

לן ומענדיגן דינסטאג פרשת תולדות, א' דר"ח כסלו געפאלט די הונדערט און אכציגסטע יארצייט פון הרה"ק ר' הערש מרימנוב זכותו יגן עלינו.

אין יאר תשט"ו איז רבינו הקדוש געפארן נאך די ימים טובים קיין מאנטיסעלא אויף אפרו.

שבת קודש פרשת לך לך האט דער רבי כמעט א גאנצע נאכט געשמועסט סיפורי צדיקים ובפרט פון הרה"ק ר' הערש מרימנוב זי"ע.

ביי די שמועס איז געווען אנוועזנד הרה"ח ר' יהושע לויפער ז"ל, ברודער פון הרה"ח ר' שלום ז"ל דעם רבינ'ס גבאי צדקה, און הרה"ח ר' יעקל שווארץ ע"ה, ער פלעגט צו האבן א קליין ביקור חולים שטיבל אונטן אין גרויסן ביהמ"ד אויף ראדני סטריט, דארטן פלעגט ער טיילן קידוש צו מאכן שבת צופרי פאר וועם ס'האט אויסגעפעלט, אויך פלעגט ער איינמאל א וואך לייגן א צעטל אז מען וועט קענען מעסטן די צוקער, און נאך מעשי חסד וואס ער פלעגט טון, אויך איז געווען ביי די שמועס אין מאנטיסעלא הרה"ג ר' שמואל בראך ז"ל אב"ד נאנאש, פון די הויז בחורים אין יענע תקופה.

צווישן אנדערן האט דער רבי דערציילט, אז דער רבי ר' הערש געווען אין א שטאט פארשטעלט ווי א פשוט'ער מענטש, ער איז געקומען צו איינעם פון די נגידים אין שטאט און געבעטן א גרויסע סומע געלט, דעם נגיד איז עס געווען אינטרעסאנט, עפעס האט אים געמאכט טראכטן אז דאס איז נישט סתם א פשוט'ער מענטש, און פון די אנדערע זייט האט מען געריידט פון א גרויסע סומע געלט.

אזוי ווי פונקט דאן איז געווען דארט אין שטאט צו גאסט דער ייליגער ייטב לב זכותו יגן עלינו, איז דער נגיד אריבער צום ייטב לב און דערציילט וואס קומט פאר, איז דער ייטב לב אריבערגעקומען זען דעם איד וואס בעט די גרויסע סומע געלט, אזוי ווי דער ייטב לב רירט אן די טיר און זעט דעם איד, געבט ער א שפרונג אויף צוריק מיט א ציטער, און ער שרייט, אן אש להבה! דער ייליגער רבי ר' הערש! און זאפארט זאגט ער צום נגיד, דאס איז דאך דער ייליגער רבי ר' הערש! געב אים וויפל ער בעט!

עס איז מקובל ביי משפחת הרה"ג ר' משה גראס ז"ל מ'שארמאש, חתן בעל תפארת נפתלי מ'שארמאש זצ"ל אז די עובדא איז פארגעקומען אין שטאט טיסא-לאדיין וועו דער ייטב לב איז איינגעשטאנען ביי זייער זיידן הרה"ג הנגיד ר' וואלף הכהן גראס ז"ל.

נאך א עובדא וואס דער רבי האט דערציילט יענעם פרייטאג צו נאכטס פרשת לך לך פון ייליגן רבי ר' הערש מ'רימנוב איז געווען די באקאנטע מעשה ביי די "ארימע חתונה" פון דעם ייליגן ייטב לב זי"ע.

עס איז געווען א מנהג אז א טאג פאר די חתונה האט מען געמאכט א סעודה אז

איבערלעבענישן, אנאליזן און געדאנקען

משה אריה שניצלער

אלע ארימעלייט זאלן קומען עסן.

ביי די ארימע חתונה האט דער זיידע דער ייליגער ישמח משה זכותו יגן עלינו געגעבן א גרויסן סכום געלט פאר'ן מחותן ער זאל עס פארטיילן פאר די ארימעלייט.

לויט איין נוסח האט ער געגעבן דאס געלט פאר'ן מחותן הרה"ק ר' משה דוד אשכנזי זצ"ל דער שווער פון ייטב לב.

לויט'ן נוסח פון כ"ק אדמו"ר מ'טאהש זכותו יגן עלינו האט ער געגעבן דאס געלט פאר זיין זון הרה"ק ר' אלעזר ניסן זי"ע, דער מחותן מצד החתן.

איז געווען דארט ביי די ארימע חתונה דער ייליגער רבי ר' הערש מ'רימנוב זי"ע איידער ער איז נתגלה געווארן, און ער האט געבעטן א גרעסערע סומע ווי מ'האט געגעבן פאר אלע אנדערע, האט אים דער מחותן געזאגט אז ס'איז נישט זיין געלט און ער מוז גיין פרעגן דעם זיידן דעם ישמח משה, איז מען געגאנגען פרעגן דעם ישמח משה וואס מען זאל טון מיט דעם ארימאן וואס בעט סאך א גרעסערע סכום ווי מען האט געגעבן פאר אלע אנדערע, האט דער ישמח משה געזאגט ער וויל אים זען, ווי נאר דער ישמח משה האט אים געזען האט ער געזאגט אז מען זאל אים געבן וויפל ער בעט.

ווען הרה"ח ר' אברהם ווערצבערגער ז"ל האט דערציילט די מעשה ווי ער האט עס געהערט פון רבי'ן האט ער דערציילט אז נאכ'ן באקומען דעם געפאדערטן סכום האט דער רבי ר' הערש אנגעוואונטשן אז פון דעם זיווג זאלן ארויסקומען דורות וואס וועלן באלייכטן די וועלט.

אן עקסטערע זאך וואס דער רבי האט געערעדט ביי שלש סעודות יענעם שבת פרשת לך לך איז גאר אינטערעסאנט און עס זעט אויס ווי די זעלבע נקודה וואס ווערט געברענגט אין ליקוטי מוהר"ן אין די השמטות ביי אנהייב חלק שני "אחד היה אברהם" אז אברהם האט געקענט דינען דעם אייבערשטן ווייל ער האט געווואוסט אז ער איז אליינס אויף דער וועלט, ער קען נישט קוקן אויף קיינעם, אנשטאט אכט ביליאן מענטשן איז די גאנצע בריאה נאר איין מענטש, און ס'איז נישט דא אויף וועם צו קוקן, נישט אויף די נאנטע און נישט אויף די ווייטע און נישט אויף די גאר נאנטע, און אויב מען קוקט אויף אנדערע ווערט מען אפגעשוואכט, און דער רבי האט צוגעלייגט, בך חותמין, מיט די זאך פון אחד היה אברהם, מיט דעם וועט מען זיך דערהאלטן אין די צייטן פון די גאולה האחרונה.

אין יאר תשכ"ד האט דער רבי געליטן א שווערע רויז און זיך פארגענומען צו מאכן א סעודה לעילוי נשמת בארי הנביא, אזוי ווערט געברענגט אין ספר ליקוטי תורה וש"ס פון הרה"ק ר' אייזיק מ'קאמארנא זי"ע.

אין בארת המים פון ר' הערש מ'רימאנוב זי"ע ווערט געברענגט צו מאכן די סעודה לעילוי נשמת הושע בן בארי.

ווי עס זעט אויס האט דער רבי אנגענומען וואס עס שטייט פון הייליגן קאמארנער זכותו יגן עלינו.

זונטאג פרשת ויצא תשפ"ה איז געווען א סעודת ראש חודש מיט די תומכי הכולל

> ברבות הימים וועט ער פארשטיין אויף צוריק צו וועגס וואונדערליכע זאכן וואס דער צדיק האט אים מגלה געווען וואס ער האט בכלל נישט פארשטאנען בשעתו.

אין שטוב פון דער ראש ישיבה שליט"א.

שפעטער אינמיטן די גאר אנטערעסאנטע שאלות (מען קען זען די שאלות אין אשית עצות בנפשי גליון פ' פרשת מקץ - חנוכה תשפ"ה) האט דער ראש ישיבה זיך אנגערופן א פלא'דיגע שאלה וואס האט צו טון מיט א שיחה אין חיי מוהר"ן און מיט הרה"ק ר' הערש מ'רימנוב זי"ע.

עס שטייט אין חיי מוהר"ן סימן תקמ"ד אז וואויל איז א מענטש וואס האלט זיך נאנט צו א צדיק און באדינט א צדיק און הערט פון אים שיחות, ווייל ברבות הימים וועט ער פארשטיין אויף צוריק צו וועגס וואונדערליכע זאכן וואס דער צדיק האט אים מגלה געווען וואס ער האט בכלל נישט פארשטאנען בשעתו.

און דער רבי איז ממשיך אז ס'איז געווען א צדיק מפורסם וואס ס'איז געווען ביי אים א איש פשוט לגמרי וואס האט באדינט דעם צדיק, און געהערט אסאך דיבורים פון אים, וואס ער האט נישט פארשטאנען, נאך אסאך יארן איז דער צדיק נסתלק געווארן, און דער משרת האט זיך א גאנצן צייט דערמאנט זאכן וואס דער צדיק האט אים געזאגט און דערפון געלערנט וואס צו טון כאטשיג ער האט עס נישט פארשטאנען בשעתו, און דער משרת איז געווארן אן איש כשר וירא השם, און געווארן דער ראש ומנהיג פון אלע ערליכע אידן אין די שטאט פון דעם צדיק, און אלע האבן זיך אונטער געווארפן אונטער אים.

האט דער ראש ישיבה געזאגט אז מוהרא"ש שרייבט אז די שיחה גייט ארויף אויף דעם רבי'ן ר' הערש וואס איז געווען משרת ביי רבו הרה"ק ר' מענדעלע מ'רימנוב זי"ע.

און דער ראש ישיבה האט געזאגט אז ס'איז דא א שטיקל קושיא, ווייל דער רבי ר' מענדעלע איז נסתלק געווארן אין תקע"ה, און דער רבי איז נסתלק געווארן פיר יאר פריער, איז, ווי האט דער רבי דערציילט וואס איז געווען אין רימנוב נאכ'ן הסתלקות פון רבי ר' מענדעלע זי"ע?

דערנאך האט מען געפרעגט פון דער ראש ישיבה נאך אסאך אינטערעסאנטע שאלות בעניני צדקה און מעשר און חומש.

דער ראש ישיבה האט געזאגט אז פון מעשר האט מען נישט קיין שאדן און פון חומש האט מען זיכער נישט קיין שאדן.

דער ראש ישיבה האט געזאגט אז וען ער פלעגט ארבעטן אויף א געהאלט, אויף א וועידזש, האט ער אלץ אראפגענומען חומש.

האט איינער געפרעגט אויב מען קען געבן מער פון חומש? דער ראש ישיבה האט געענטפערט אז יא.

בליק צוריק

טרעף צו וואס, ווען, וואו, און ווער איז דער בילד:

בילד פון פאריגע וואך:

מוהרא"ש זי"ע ביים זיך אומקוקן אויף די פלענער און די פיבערהאפטע אנגייענדע קאנסטרוקציע ארבעט אינעם דאן נאך האלב רויע בילדינג, אין די צוקונפטיגער ישיבה אין 27 סקילמאן דינסטאג פ' נח, כ"ז תשרי, תשע"א

גשעעניש

אינערהאלב קהילת היכל הקודש ברסלב

הילד אליעזר שלמה שטיינבערג ני"ו ביים רייניגן די שול אין שטעטל - ב' וירא

הבה"ח אלימלך עגמי ני"ו ביים רייניגן די פרידזשידער אינעם שטעטל שול - ג' וירא

סיום מסכת ברכות פון הילד אלימלך ני"ו בן מו"ה אליהו לב הי"ו אין תלמוד תורה טבריה - ד' וירא

ברית פון הילד משה ני"ו בן מו"ה זאבי ראטה הי"ו אין ישיבה - ב' וירא

בר מצוה פון הבחור משה ני"ו בן מו"ה יואל טייטלבוים הי"ו אין קרית יואל - ב' וירא

הנחת תפילין פון הבחור משה ני"ו בן מו"ה יואל טייטלבוים הי"ו אין ישיבה - ג' וירא

פרייליכע חתונה פון החתן וואלווי הי"ו בן הרב יואל לעווי שליט"א עב"ג הרב צבי אלימלך קאהן שליט"א בן הראש ישיבה מתולדות אהרן שליט"א איידעם פון אדמו"ר מקארלסבורג שליט"א אין ישיבה - ד' וירא

דער ראש ישיבה שליט"א אין א שמועס מיט אדמו"ר מספינקא שליט"א ביים ארויסבאגלייטן נאכן חתונה אין ישיבה - ד' וירא

די בחורים פונעם שטעטל ישיבה אויף א באזוך ביים ליבערטי פייער סטאנציע - וירא

חדר פירן פון הילד אליעזר שלמה ני"ו בן מו"ה יעקב אריה רובין הי"ו אין תלמוד תורה בני ברק - ה' וירא

חדר פירן פון הילד נחמן ני"ן בן מו"ה נפתלי גאלד הי"ו אין תלמוד תורה בית שמש - ג' לך לך

אבות ובנים אין היכל הקודש בני ברק - מוצש"ק וירא

א שמועס מיט אנשי שלומינו - מוצש"ק וירא

חברי הנהלה דקרית ברסלב ביים אריינכאפן לימודי תורה אין כולל - א' חיי שרה

ALPHAITIS.COM

מעשה שהיה

פֿאַרציילט דורך דער ראש ישיבה שליט"א

חלק הי

זכות	זכות פרק
$5000	$1,0000

פֿארבינדט אייך היינט מיטן גבאי
מוי"ה לייבי ראטה הי"ו

347 578 4449

קרן הדפסה
הוכל הקודש ברוסלב

בס"ד
פרשת חיי שרה
אויסגאבע # 38

אינהאלטן

פארגעס דיין רעדל
קול הברה

איבערגעהערט און דערהערט
ש. ל. פליישמאן

טשולענט
רעסעפי

מיין רייכטום, דיין רייכטום
ג. פעקעטע

נישט געדארפט גיין צום דאקטער
מיט תפילה

א לאנגווייליגע געשמאקע טאג

ש. טראכטער

בס"ד
פרשת חיי שרה
תשפ"ז
נומער 39

ראדאקציע:
ש. טראכטער
ג. פעקעטע
ח. כ. וועבערמאן
ש. ל. פליישמאן
ח. שטיינבערג
ל. וועבערמאן
ל. סאקס
מ. פאפנהיים
ל. לב
מ. סופר
מ. פעדער

845.379.1161
136 Huschke Rd
Hurleyville NY 12747
Inderheim@bletelmagazine.com
Kinderheim@bletelmagazine.com

קול ברסלב:
212.444.9191
אידישע שטוב:
212.444.9169

קוֹל הַבָּרָה

בריוו פון ליינער
צום בלעטל
פאסט קעסטל

שיקט אריין אייער קול הברה צו editor@bletelmagazine.com - 845-379-1161

פארגעס דיין רעדל

קודם האב איך זיך געוואלט באדאנקען פאר מרת ש. ל. פליישמאן פאר די הערליכע אפטיילונג פון די גראמען "אויפ'ן וועג אהיים". אזוי קינצליך, תוכנ'דיג און קאנצענטרירט, מ'קען זיך דערמאנען הערליכע שיינע זאכן, וואס דער ראש ישיבה האט געזאגט, אויף א וועג פון גראמען, מלא חן, מלא טעם, א גרויסן יישר כח.

איך האב געוואלט צולייגן ענייגא דיומא אויף די גראם פון פארגאנגענע וואך "פארגעס דיין רעדל". ס'איז געווען א משל פון א מענטש וואס האט געהאט א קאר פול מיט רעדלעך, און ער האט זיי נישט געקענט אוועקווארפן. יעדע רעדל האט געהאט אן אנדערע מעשה, וואס ער האט געמוזט האלטן און געדענקען. אזוי איז ער ארומגעפארן מיט א גאנצע קאר מיט רעדלעך.

די גראם האט זייער שיין ארויסגעברענגט וואס דער ראש ישיבה האט געזאגט, אז א מענטש זאל פארגעסן זיין עבר, זיין פארגאנגענהייט, און נישט מיטשלעפן מיט זיך אלטע וועיטאגן, נאר עס דערציילן פאר'ן אייבערשטן, קוקן פון יעצט און וועיטער, גלייבן און טראכטן אז דער אייבערשטער גייט העלפן, ס'גייט זיין זייער גוט.

פארגאנגענע סדרה, פרשת וירא שטייט אז דער מלאך האט געזאגט פאר לוט, ער זאל זיך נישט צוריקדרייען און צוריקקוקן ווי סדום ווערט איבערגעדרייט. דערציילט די הייליגע תורה, אז לוט'ס ווייב האט זיך יא צוריקגעדרייט און איז געווארן א שטיק זאלץ.

דער ראש ישיבה זאגט, אז אויב א מענטש האלט אין איין צוריקקוקן, צוריקטראכטן וואס איז געווען, קען ער וועלן א שטיק זאלץ. ער קען ווערן פארזאלצן און פארביטערט. א איד דארף לעבן פון יעצט. פון יעצט זען וואס קען איך אריינכאפן צו טון א גוטע זאך.

און אזוי ווי דער ראש ישיבה האט דערמאנט, פארוואס האט דער אייבערשטער אנגעהויבן די הייליגע תורה בראשית מיט די אות ב', אז א ב' קענסטו נישט צוריקגיין, ס'האט א דאך, ס'האט א פלאר, ס'האט א וואנט, מ'קען נאר גיין פארואוס. יעצט, היינט זיין פריילך, ווי דער ראש ישיבה דערמאנט אזויפיל אין די בריוון אז שמחה וואלט נישט אויף א מענטש. מ'זאל נישט אפשטופן די שמחה צו זיין פריילך אויף מארגן, היינט זיי פריילך! יעצט, איין סעקונדע זיי פריילך! זאג: "שכח אייבערשטער, איך בין א איד! שכח אייבערשטער, איך בין געזונט! שכח אייבערשטער, איך האב אזויפיל גוטע זאכן!"

דער ראש ישיבה האט געזאגט אין א שיעור: פארוואס איז דער לייב, דער קעניג פון די חיות, נישט דער פוקס? דער פוקס איז אסאך קליגער. ווייל א לייב קוקט נישט אויף צוריק. דער פוקס האלט זיך אין איין אויסדרייען, "וואס זאגט דער אויף מיר? וואס האלט דער אויף מיר? און וואס אהער, און וואס אהין?" ער האלט זיך אין איין צוריקדרייען אויף צוריק. דער לייב וואקט, ער גייט פאראויס, ער דרייט זיך נישט אויסקוקן פון אונטער אויף צוריק.

אזוי קען מען מצליח זיין אין לעבן. מ'קוקט פאראויס אז דער אייבערשטער גייט העלפן, ס'גייט זיין גוט. מיר זענען אין די הענט פונעם אייבערשטן, דער אייבערשטער נעמט קעיר פון אונז. און אזוי מיט'ן אייבערשטנ'ס הילף האט מען א געשמאקע, גוטע לעבן.

למשל, מ'איז געווארן אין כעס, מ'האט זיך געפערליך אויפגערעגט, מ'האט געשריגן ... גייט מען פון יעצט זיין אן ערליכער איד! אזוי ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט אז אפילו אויב דער יצר הרע וועט מיר מאכן טון א גרויסע עבירה, וועל איך וויטער בלייבן געטריי צום אייבערשטן, וויטער זיין פריילך, און וויטער דינען דעם אייבערשטן, נאכדעם וועט מען תשובה טון, און פארציילן פאר'ן אייבערשטן די גאנצע מעשה. "באשעפער, איך האב מיר אויפגערעגט, אבער עכט וויל איך בלייבן רואיג. עכט וויל איך זיך נישט אויפרעגן. עכט וויל איך זיין גוט. העלף מיר, באשעפער!" אבער נישט יעצט גיי איך זיין אין כעס, ווייל מ'איז פריער געווארן אין כעס; נישט יעצט גיי איך זיין טרויעריג, ווייל מ'איז פריער געווען טרויעריג. ס'גייט פון יעצט זיין גוט.

דאס לערנט אונז אויס דער הייליגער רבי, צו פארגעסן. אזוי ווי די משל וואס דער ראש ישיבה האט געזאגט, וואס איז געווען אין די שיינע גראם פון "פארגעס דיין רעדל": שיס אריין אלע דיינע רעדלעך אין וואלד, לאז אפ אלע דיינע אלטע זאכן, פארצייל דיין אלטע וועיטאג פאר'ן אייבערשטן, שיס עס ארויס, געב עס ארויס פאר'ן אייבערשטן, און הייב אן פון ניי, הייב אן פון יעצט, מיש אריבער די בלעטל א נייע בלעטל.

אדער אויב דו האסט עפעס א גוטע זאך וואס דו טוסט יעדן טאג, און איין טאג האסטו עס אויסגעלאזט, צום ביישפיל זאגן תהלים, טראכט נישט צוריק: "אוי וויי, איך האב אויסגעלאזט", נאר זע פון יעצט, וואס קען איך יעצט טון צו מאכן א נחת פאר'ן אייבערשטן.

א שטענדיגע ליינער - זוזיאמסבזרג

ש. טראכטער

א לאנגווייליגע געשמאקע טאג

אסתי, מיין טייערע חבר'טע, איז אריבער א תקופה וואס מען ווינטשט נישט פאר קיין שום אידיש קינד. דער אייבערשטער האט איר אויסגעפראווט מיט א שווערע נסיון: א קינד וואס איז ל"ע געווארן נישט געזונט ביי די אכט יאר. דריי יאר האט זיך איר צדיק'ל געמוטשעט מיט די ביטערע מחלה; דריי יאר וואס איז נישט געווען קיין טאג און נאכט איז נישט געווען קיין נאכט. דריי יאר וואס יעדעס מאל דער טעלעפאן האט געקלינגען, האט זיך איר בלוט-דרוק געהויבן. דריי יאר וואס "הצלה" איז ליידער געווען אויף איר "ספיד דייל" און זיי זענען געווען זייער אפטע באזוכער ביי איר אין שטוב.

דריי יאר וואס אסתי האט זיך גערעכנט צווישן זיין א מאמע פאר איר צדיק'ל, און אויך פאר אירע געזונטע קינדער וואס האבן אינצווישן אנגעהויבן ווייזן סימנים פון חולי הנפש. דריי יאר וואס פרעמדע וואלונטירן האבן זיך געדרייט ביי איר אינדערהיים באלד מער ווי איר אליין. דריי יאר וואס א שבת טיש איז אלץ געבליבן א ספק: "וועלן מיר דא זיין אדער נישט?" דריי יאר פון ימים טובים, חנוכה און פורים צווישן די קאלטע, סטעריליזירטע וועלט פון שפיטאל.

נאך דריי פיינפולע יארן, אין וועלכע איר ריינער צדיק האט נאך

מער אויסגעלייטערט זיין שוין אזוי איידעלע נשמה און האט זיכער געליטן פאר אידישע קינדער, איז איר זון נפטר געווארן ווי א קרבן עולה פאר כלל ישראל.

נאך די שבעה האט מיר מיין חבר'טע פארגעלייגט וואס זי האט געשריבן, און מיט איר רשות ברענגען מיר עס דא אראפ פאר אייך.

"שכח אייבערשטער אז היינט איז געווען א "בארינג" (לאנגווייליגע) טאג. שכח אייבערשטער אז היינט איז גארנישט געשען; היינט איז נישט געווען קיין ספעציעלער טאג.

היינט האב איך 'פלעין' צאמגענומען אביסל דאס הויז, צאמגעלייגט אביסל וועש, זיך געפארעט מיט מיין בעיבי, צוגעגרייט א פשוט'ע נאכטמאל, אפגענומען די קינדער פון די באסעס, און פלעין אביסל געזעסן אויפן קאוטש זיך אפצורוען. היינט איז גארנישט געווען עפעס ספעציעל; איך האב גארנישט וואס נאכצודערציילן פון דעם היינטיגן טאג. שכח אייבערשטער, אזעלכע טעג זענען די בעסטע סארט טעג.

היינט האט קיין איין טעלעפאן נישט געברענגט קיין ציפעדיגע בשורות. היינט איז קיין איין הצלה מאן נישט ארייננעלאפן צו מיר אין שטוב, און קיין דאקטער האט מיר היינט נישט באגריסט אין די קארידאר פון שפיטאל. שכח אייבערשטער! דער חסד מעמבער האט מיר היינט נישט אויפגעפיקט, די טייערע וואלאנטירן זענען היינט נישט געקומען, און מיינע געשוויסטער האבן מיר היינט נישט געדארפט מאכן קיין נאכטמאל. מיינע קינדער האבן היינט פלעין געווייגט און געמוטשעט – שכח אייבערשטער!

מיין בעיבי איז היינט געווען אויף ביינאכט, און איך בין געווען אינדערהיים איר צו ווינקן און איינשלעפן. שכח אייבערשטער.

היינט איז געווען א לאנגווייליגע, פשוט'ע טאג. איך קען דיר נישט גענוג דאנקען, אייבערשטער. איך וועל אפשר באלד גיין אין גראסערי און אפשר אנקומען צו צאמצונעמען דאס גאנצע הויז און מסדר זיין די שאפעס און אפשר נישט. איך וועל אפשר קענען כאפן א דרימל אויב די בעיבי וועט מיטשפילן און אפשר נישט. אבער איך זאג שכח אייבערשטער פאר אזא 'בארינג' פלעינע טאג. דאס איז פאר מיר די שענסטע מתנה.

יא, די ציפעדיגע בענקשאפט צו ישראלי איז דארט, אבער איך גלייב און איך וויים אז אלעס איז פאר מיין טובה; צומאל, אייבערשטער, דוקא ווייל עס איז טונקל קען מען מער אפשאצן די ליכטיגקייט. אמאל פלעג איך זען נאר די האלב ליידיגע זייט פון מיין גלאז, אבער היינט זע איך די ברכות אן א שיעור מיט וואס דו באגיסט מיר. שכח אייבערשטער פאר די פשוט'ע טעג."

...

איך האב געווייגט בשעת זי האט עס מיר געליינט, און איך האב אוועקגעלייגט דאס בריוו'ל ביי מיר. מיר זענען אלע מענטשן און מיר פארגעסן אפט די טויזנטער טובות וואס דער אייבערשטער טוט מיט אונז, ביז עס דאכט זיך אונז אז דאס לעבן איז אונז זייער שווער. און ניין, נישט אז מיר זענען זיך חלילה מחזק מיט צרות ישראל, נאר מיר וועקן זיך אויף צו הודאה, צו דאנקען דעם אייבערשטן אויף די פילע חסד און אויף אלעס גוטס וואס ער טוט מיט אונז טאג טעגליך.

מוהרא"ש זי"ע האט מחזק געווען אנשי שלומינו צו גיין פון צייט צו צייט באזוכן קראנקע אין שפיטאל, כדי מיר זאלן דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן אז מיר זענען געזונט און שטארק, אז מיר קענען גיין און קומען, און אז מיר קענען זיין אינדערהיים מיט אונזערע קינדער.

היינט איז געווען א לאנגווייליגע, פשוט'ע טאג. איך קען דיר נישט גענוג דאנקען, אייבערשטער. איך וועל אפשר באלד גיין אין גראסערי און אפשר נישט; איך וועל אפשר אנקומען צו צאמצונעמען דאס גאנצע הויז און מסדר זיין די שאפעס און אפשר נישט. איך וועל אפשר קענען כאפן א דרימל און אפשר נישט.

אט שטייען מיר ביים אנהייב פון א לאנגן, קאלטן ווינטער. עס מאכט זיך אפט אז איין קינד איז אינדערהיים מיט סטרעפ, און די קומענדיגע וואך איז א צווייטער אינדערהיים מיט אויערן-וויטאג. א דריטער האלט שוין באלד ביי ווינטער וואקאציע, און די בעיבי, ברוך השם, לאזט נישט אפ פאר קיין פופצן מינוט נאכאנאנד. אינמיטן שטייט די אויסגעמוטשעטע מאמע און איר מח שפירט ווי עס "פ-ל-א-צ-ט". אין אזעלכע צייטן קומען איריין פארשידענע טענות און ספיקות חלילה, ביז דאס גאנצע לעבן זעט אויס ווי איין גרויסע "מעס" (באלאגאן), איין גרויסער צוזאמענשטעל פון צרות און פראבלעמען, ביז עס דאכט זיך אז עס איז נישטא נאך א פרוי וואס גייט דורך אזויפיל ווי מיר.

דער רבי האט אן עצה פאר דיר: דורך דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן ווערט דער מח נתרחב און ברייט. פרוביר די טעראפי; אין א מינוט וואס דו שפירסט "עד כאן... ביז אהער...", מאך טאקע אפ: ביז דא! פון יעצט און וויטער טינק איך זיך נישט אין מיינע פראבלעמען, פון יעצט און וויטער הייב איך אן זינגען א נייע ניגון - א "שכח אייבערשטער" ניגון.

מיר דארפן נישט ווארטן חלילה אויף קיין צרות. מיר קענען שוין היינט מאכן אונזער אייגענעם נוסח פון א בריוו, וואס לוינט זיך איבערצוליינען יעדן טאג, און צומאל אפילו צוויי מאל א טאג. עס קען זיין בערך אזוי:

שכח אייבערשטער אויף מיין פלעינע, בארינג, צופארענעם טאג. שכח אייבערשטער אז מיינע קינדער זענען געגאנגען אין סקול און אין חדר. שכח אייבערשטער אז איך פיל זיך צומאל לאנגווייליג אינדערהיים און איך לויף נישט ארום צו דאקטוירים. שכח אייבערשטער אז מיין בעיבי ציינדלט, אז איך האב א בעיבי, און אז מיין בעיבי האט א מאמע נעבן זיך (אפילו איך פיל גייסטיש נישט אלעמאל אזוי אקעי!). שכח אייבערשטער פאר די בערג וועש וואס ווערן נישט קלענער... און פאר די ווינערייען פון די קינדער וואס ווערן אלץ העכער.

שכח אייבערשטער אויף די פרנסה וואס איז ווי עס איז, ווייל אלעס איז מיט א חשבון... (די וועלט זאגט א ווערטל: ווען מיין שמוץ-וועש וואלט זיך אויסגעליידיגט אזוי שנעל ווי מיין בערזל, און מיין בערזל וואלט זיך אנגעפילט אזוי שנעל ווי מיין שמוץ-וועש... וואלט געווען אן עולם התיקון... אבער מיר ווייסן אז אלעס איז מיט א פונקטליכע חשבון און מיר זאגן שכח אייבערשטער פונקט ווי עס איז!)

און שכח אייבערשטער אויף יעדן פרט ופרט אין מיין לעבן; (קענסט אויסרעכענען דיינע אייגענע זאכן

וואס גייט אויך דיר איבער) אז איך בין אויסגעמוטשעט צוליב גוטע זאכן, אייביגע זאכן, הייליגע זאכן.

און אוודאי מאך אויך א תפילה אז דער אייבערשטער זאל דיר געבן כח און ברכה אין דיין ארבעט, אז דו זאלסט שפירן א טעם אין די עבודת הקודש פון בויען דעם עתיד פון כלל ישראל. נאר לאמיר אנצינדן אביסל לעבעדיגע מוזיק זיך אויפצופרישן, און נישט לאזן די "ווינטער בלוז" (ווינטער מוטלאזקייט) אריינקומען ביי אונז אין שטוב.

(דאס מיינט נישט צו זאגן אז מען זאל זיך נישט אויסרעדן און אויסשמעוסן מיט'ן אייבערשטן ח"ו, פארקערט דאס איז זייער א הייליגע און הויכע עבודה, נאר מיר רעדן פון טרעפן די שיינע און גוטע זאכן אין אונזער לעבן און נישט פארגעסן צו דאנקען דעם אייבערשטן אויף דעם. אוודאי דארף מען אלעס דערציילן פאר'ן אייבערשטן, אלעס וואס גייט איבער, אבער אויך די גוטע זאכן!!)

אן אינגערמאן האט דערציילט פארן ראש ישיבה אז ער האט זיך איין טאג אינמיטן התבודדות בארעכנט: "געוונג זיך באקלאגט! פון מארגן אן גיי איך נאר דאנקען דעם אייבערשטן".

האט אים דער ראש ישיבה איבערגעהאקט און אפגעפרעגט: "פארוואס פון מארגן? פון יעצט!"

לאמיר שוין יעצט, היינט אנהייבן זינגען דעם "שכח אייבערשטער" ליד, און זען ווי די טעראפי ארבעט: דער מוח ווערט ברייטער, די ארבעט ווערט גרינגער, די קינדער זענען שוין נישט אזוי אומצויגן, דער מאן איז שוין גאנץ א וואוילער, די פרנסה קומט מיט גרויסע חסדים, די שכנים זענען גראדע וואוילע מענטשן, און דער באלאגאן (מעס) איז שוין נישט אזוי גרויסארטיג!

ווי מיר זענען אין א בריוו וואס דער ראש ישיבה שליט"א שרייבט:

"זאלסטו טון וואס ר' נתן האט אונז אויסגעלערנט. דער הייליגער ר' נתן זכרונו לברכה פלעגט זאגן: "וועו א מענטש רעדט זיך אפ, זאגט דער אייבערשטער: 'קוקט אן דעם מענטש, איך גיב אים גוטס און דאך רעדט ער זיך אפ, איך וועל אים ווייזן וואס עס מיינט שלעכט'. אבער וועו א מענטש דאנקט דעם אייבערשטן, זאגט דער אייבערשטער: 'קוקט אן דעם מענטש, ער האט גארנישט אין לעבן און דאך איז ער אזוי פרייליך און דאנקבאר, איך וועל אים ווייזן וואס עס מיינט גוט', און מען גיבט אים א גוט לעבן".

און ווי דער ראש ישיבה שרייבט אין א צווייטע בריוו: (יום ג' פרשת יתרו, ט"ז שבט, שנת תשפ"ו)

די שליסל פאר ישועות און פאר פרנסה - איז שמחה, דער רבי זאגט (ספר המדות אות שמחה חלק ב', סימן א): "מִי שֶׁהוּא שָׂמֵחַ תָּמִיד, עַל יְדֵי זֶה הוּא מַצְלִיחַ", ווער עס איז פריילך - איז מצליח; שמחה איז די שליסל פאר הצלחה, סיי אין פרנסה, סיי פאר געזונט, און אויך פאר עבודת השם יתברך, דורך שמחה איז מען אפגעהיטן פון נכשל ווערן בפגם הברית רחמנא לצלן, דורך שמחה קומט מען צו די טויערן פון קדושה.

טאנץ יעדן טאג, און אז דו קענסט נישט אריסגיין פון שטוב פון גרויס יסורים - זאלסטו טאנצן אפילו נאר האלבוועגס וכו', אזוי וועסטו זען ישועות.

שמועסענדיג מיט א חבר'טע פון אנשי שלומינו פרעגט זי מיר, "וואס זאל איך טון אז איך האב אפילו נישט די מוט צו דאנקען די אייבערשטער? די מח שפירט זיך אזוי צעדרוקט אז עס איז מיר שווער צו דאנקען דעם אייבערשטן."

און דער ענטפער אויף דעם איז צו מאכן דערפון א תפילה. ווי דער ראש ישיבה שליט"א עצה'ט פאר א מענטש וואס קען נישט מאכן התבודדות, "מאך פון דעם א התבודדות, זאג אייבערשטער איך קען נישט רעדן צו דיר. העלף מיר."

אזוי אויך, קענען מיר מאכן א שיינע תפילה פון דעם, "אייבערשטער איך וויס אז איך קען און איך דארף דיר דאנקען אויף אלע טויזענטער חסדים וואס דו טוסט מיט מיר, אבער מיין מח שפירט אזוי אנגעלייגט און שווער אז עס קומט מיר נישט ארויס די ווערטער פון דאנק. איך בעט דיר אייבערשטער, זיי מיר מזכה און העלף מיר אז איך זאל דיר קענען דאנקען!"

מיט תפילה און הודאה וועלן מיר ארויסגיין פון אלע אונזערע פראבלעמען.

אויפן וועג אהיים

צוזאמען־ברייגן שיעור פארברענגן. ווערן בעסער איך בענק. כאטש עפעס איך געדענק.

"איבערגעהערט און דערהערט"

ס'איז געווען א שיעור,	פון זייגער אכט?	שכחה, פארגעסן,
פאר מיר פאר דיר,	כ'האב געהערט, געזען,	האסט נישט איינגעזאפט?
איך בין געזעצן דארט,	און געזעצן פארטראכט,	נישט אריינגעכאפט?
און געמיינט,	האב איך געהאט,	געפלאפט.
איך הער יעדע ווארט,	יענע צייט,	געזעצן ווי א ברעט,
אבער היינט,	אין מיינע אויערן, וואטע?	So ממילא,
איך הער עס איבער,	געזעצן פאר'תם'ט,	וואס איז די שֵׁאלה,
אויפ'ן טעלעפאן,	ווי א וואנט,	אזוי עס בלייבט?
איך שטיי און שטוין,	נישט געווארן,	פון יעצט בעט:
איך הער א דיבור,	אויפגעפלאמט,	"באשעפער מאך פון מיר א כֵּלי..."
אומבאקאנט,	פארבענקט צו מיין טאטע?	
אינטערעסאנט!		ס'איז נישט א שאד,
	דער הייליגער רבי,	ביגל אויס דיין רוקן,
וואו בין איך געווען,	לערנט א lesson,	מיט א גוטע attitude,
יענע נאכט,	מעכשיו,	מאך עס גראד,
יענע מינוט,	פון ניי האף,	טו דיר דערקוויקן,

צו הערן די גאנצע שיעור פונעם ראש ישיבה רופט 212-444-9191 - 212-444-9169

212-444-9191,
די קנעפלעך דרוקן,
דעם צדיק'ס קול,
הער נאכאמאל,
רייד פון אמונה,
גילוי שכינה,
דער אייבערשטער איז איבעראל.

ס'איז געווען א שיעור,
פאר מיר פאר דיר,
איך בין געווען דארט,
און געמיינט,
איך הער יעדע ווארט,
און יעצט ווען איך טו עס,
פון ניי אויסטשעקן,
א פרישע חיות,
איך טו אנטדעקן,
איך טו זיך דערקוויקן,
מיט חידושים,
זיך אויפפרישן.

טאטע, איך דאנק דיר,
האר פון דער וועלט,
האסט מיר געברענגט,
צום קוואל וואס קווילט,
מיין הארץ אויסגעשוועמט,
געמאכט עס פארבענקט,
און דיר אנערקענען,
מיט התבודדות ותפילה,
פראסטאקעס,
אפילו,
צו הויכע מדריגות.
מיר זאלן קענען,
ווי קליין מיר זענען,
פאר דיר ברענען.

ווילסט לעבן דעם חיים?
הייב עס אן פארדייען,
די ווערטער צוקייען,
זיי עס מקיים!
זאג אזוי שטיל, "באשעפער, באשעפער,
איך בענק,
איך וויל,

זיין נאנט צו דיר,
העלף מיר,
אן אטעם, א שפיר,
געב מיר דעם גוטע געפיל.

באשעפער, העלף מיר,
ביים שיעור געווינען,
אנא אמצאך,
דיר געפינען,
פילן דו ביסט דא,
שפירן ווי מיט glue,
דיין אנווועזנהייט.
די איינע שעה,
פונעם ראש ישיבה'ס רייד,
זאל איך פארדינען,
א מח ברייט,
א לעכטיגע view,
ווייל דו ביסט דא,
און האבן אין זינען,
נאר דיר צו דינען."

Cholent

S. LEVY

INGREDIENTS

1 pkg Navy beans or cholent mix
1/4 pkg barley
1/2 can tomato sauce
1 tbsp salt
1/2 tbsp paprika
1/2 tbsp garlic powder
1/2 tbsp onion powder
Dash of black pepper
About 7 cups water

DIRECTIONS

Soak beans. Rinse, then pour into a deep 9x13 pan.
Add spices, tomato sauce, and water. Bake at 275 overnight. Before shabbas add water to make sure it doesn't get too dry. Also works great on low in a crockpot overnight.

מיטן טשאלענט ביסטו זוכה צו אלע תיקונים !

חמין - ווארעמס וואס מען עסט שבת איז דאך נאר להוציא מלבן של צדוקים - דווקא צו טון פארקערט ווי די צדוקים. מיר פאלגן די הייליגע חכמים וואס זיי פארשטייען בעסער ווי אונזער קלייגע שכל וואס דאס מיינט "לא תבערו אש", מען טאר נישט "אנצינדן" פייער אום שבת, אבער עס מעג יא ברענען פייער אין א אידישע הויז.

דעם ערשטן טאג ראש השנה וואס איז דאס יאר געפאלן אין שבת, פארן עסן די טשולענט האט דער ראש ישיבה שליט"א נאכגעזאגט פון צדיקים אז אויב דעם ערשטן טאג ראש השנה קומט אויס שבת איז מען מיט די אכילת שבת, מיטן טשאלנט מתקן פונקט ווי תקיעת שופר.
ער האט עס מסביר געווען אז וועט מען טוט עפעס וואס די הייליגע חכמים זאגן, אפילו איך פארשטיי בעסער, מיט דעם איז מען אלעס מתקן.

הער א מעשה

ז' איבערשטען ז' משפ' פון תפילה רפכ"ל, ווסטרעזן 845-662-4083

פ. זוסמאן

קרית ברסלב

שכח אייבערשטער! איך האב געהאט די זכיה געשמאק צו פארברענגען דעם זומער אין מחנה בית פייגא. איין טאג, ווען די גאנצע קעמפ האט פארברענגט ביי די פול האט זיך פלוצלינג אראפגעלאזט א שטארקע גאס רעגן. איך האב געמוזט דארט ווארטן ביז אלע מיידלער האבן געקענט אריסגיין פון דארט, ביז דערווייל בין איך געשטאנען אן קיין וועג זיך צו באשיצן פונעם רעגן. איך בין געווארן דורכגעווייקט נאס, און צוזאמען מיט מיר אויך מיין סעלפאון.

מיין סעלפאון האט אנגעהויבן מאכן פראבלעמען מיט'ן טשארדזשן, אבער ב"ה מיט תפילה איז עס ווייטער אנגעגאנגען ביז... איין טאג האט עס מער נישט געוואלט טשארדזשן. וויפיל איך האב געריקט, געדרייט, האט גארנישט געהאלפן.

די בעטערי האט אנגעהויבן ווערן זייער וויניג און איך בין געווארן שטארק באזארגט צי איך וועל נאך קענען אראפנעמען די בילדער פאר עס לעשט זיך אויס אויף אייביג. האב איך צוגעזאגט צו לייגן מיין מעשה פון תפילה אין דעם בלעטל.

איך האב ווייטער געבעטן דעם אייבערשטן, געריקט און געדרייט, אבער ס'איז נישט געגאנגען. פלוצלינג איז מיר בייגעפאלן אז איך זאל אויסלעשן מיין פאון, אזוי וועט די בעטערי נישט אויסגיין אזוי שנעל און אפשר וועט מען נאך קענען אראפנעמען מיינע בילדער.

איך לעש אויס מיין פאון, און פלוצלינג הער איך דעם קלינג אז מיין פאון האט זיך אנגעהויבן טשארדזשן!

אזוי האב איך אויסגעפינען אז מיין פאון קען טשארדזשן ווען ס'איז אויסגעלאשן.

א שטענדיגע לייענער

מיין אינשורענס האט זיך געסטאפט און איך האב עס געדארפט renew'n. מ'האט געארבעט דערויף, און ברוך השם, מען האט מיר געזאגט אז ס'גייט ווערן רענוד אין א חודש ארום. דאס מיינט אבער אז א גאנצן חודש האב איך נישט קיין העלט אינשורענס.

כ'האב זייער שטארק געבעטן דעם אייבערשטן: "הייליגער באשעפער, העלף אז דער גאנצער חודש זאל דורכגיין בשלום; אלע מיינע קינדער זאלן זיך פילן גוט, כדי איך זאל נישט דארפן סתם צאלן געלט פאר גארנישט".

שכח אייבערשטער, דער חודש איז טאקע אריבער זייער שיין. נאר איין זאך האב איך געהאט אינמיטן חודש וואס איך האב נישט געכאפט: מיין טאכטער האט געדארפט אנהייבן סקול, און זיי האבן געדארפט האבן א "העלט פארם" צו ווייזן אז זי איז געווען ביים דאקטער פאר א טשעק-אפ. איך קאל אריין אין דאקטער'ס אפיס און זיי זאגן מיר אז זי מוז אראפקומען און עס קאסט הונדערט דאלער.

האב איך געבעטן דעם אייבערשטן: "באשעפער, פליז העלף מיר אז איך זאל איר קענען אריינשיקן אין סקול אן דעם וואס איך זאל יעצט דארפן אראפפארן צום דאקטאר". פלוצלינג, בשעת איך ווארט דארט אויפן פאון, רופט זי זיך אן צו מיר: "איין מינוט, דיין טאכטער איז שוין געווען ביים דאקטאר, זי האט שוין געהאט א וויזיט; מ'דארף עס נאר האבן איינמאל אין זעקס חדשים". האב איך געזאגט: "וואו, אקעי, יישר כח!".

אזוי האב איך עס געקענט אריינשיקן פאר די סקול. שכח אייבערשטער אז זי האט געקענט אריינגיין אין סקול.

מיין מיכטום, זיין מיכטום

ליבי איז איין שטיק הארץ, גאר גוט מיט קליינע קינדער.

זי האט זיך געמאכט א קלוגן חשבון. אנשטאט דורכשטופן נאך א יאר צוועלעפטע קלאס, וואו זי פילט סיי ווי אז זי האט שוין אויסגעוואקסן אלע לימודים וואס מען האט זיי געלערנט ביז אהער, און זי האט מער נישט קיין געדולד אויסצוזיצן נאך א יאר שולע וועט איר הארץ שוימט שוין אינעווייניג מיט א ווארעמקייט אויפצושטעלן אן אייגענע שטוב און מחנך זיין אירע אייגענע קינדער, האט זי מחליט געווען אז זי וועט גיין נעמען אן ארבעט.

אין אירע קרייזן האט מען עס אנגעקוקט אביסל מאדנע. זי איז געווארן געשטעמפלט אלס א "דראפ-אוט", פשוט ווייל זי האט נישט געוואלט בלייבן לערנען נאך א יאר אין שולע וויפיל פיסעלעך א קעטעפילער אין אויסטראליע האט, אדער וואס די וויסע פאלאר-בערס אין אנטארקטיקע עסן פאר פרישטאג, לאנטש און נאכטמאל.

זי האט זיך אבער אנגעטראפן אין א קליינעם פראבלעם. אלע דזשאבס וואו זי האט געוואלט גיין ארבעטן מיט איר ווארעמע רחמנות'דיגע הארץ פאר קליינע קינדער, האבן איר אפגעזאגט ווייל זי איז נאכנישט געווען אכצן יאר אלט, און מען האט איר נישט געקענט לעגאל אריינענעמען אין די ארבעט.

זי האט געזוכט און געפונישטערט, געלייגט אן עד אין די צעטלעך, אז ס'איז דא א מיידל וואס איז גרייט צו ארבעטן מיט קינדער.

עס איז איר גוט געלונגען וועו מיסעס רייך האט איר אנגערופן.

זי האט איר געפרעגט אפאר שאלות און אויסגערופן מיט א שטארקייט: "ליבי, פונקטליך דאס איז וואס איך זוך שוין א שטיק צייט! איך זוך א 'mother's helper', איינער זאל אריינקומען צו מיר אין שטוב און העלפן מיט די קליינע קינדער און מיט די ווירטשאפט, און אראפנעמען אביסל פונעם עול פון מיר. פארשטייסט, ליבי?

איך בין א business woman, איך האב א career, און איך האב נישט קיין צייט צו זיין פארנומען אזויפיל שעה אין טאג מיט מיינע קינדער און מיין שטוב-ווירטשאפט. אז דו וועסט קומען ארויפלייגן די קינדער אויף די באסעס, אראפנעמען די קינדער פון די באסעס, אינצווישן וואטשן די בעיבי, צוגרייטן נאכטמאל און וועש, און דאן זיך פארען מיט די קינדער אז זיי זאלן זיין גרייט פארן בעט, וועט עס מיר זיין א גרויסע טובה און איך וועל דיר זייער שיין באצאלן דערפאר.

ליבי, טו מיר א טובה, קום אריבער לאמיר שמועסן פנים בפנים. נעם אראפ דיין נאמבער פון די אלע צעטלעך, ווייל איך פיל ווי איך האב געוואנען די לאטערי מיט'ן דיר אנטרעפן."

וועו זיי האבן זיך צאמגעזעצט האט מען גלייך געזען אז דאס איז א ריכטיגער שידוך.

ליבי און מיסעס רייך האבן זיך פיין פארשטאנען, און דעם נעקסטן טאג ניין אזייגער איז ליבי שוין געווען אויף איר ערשטן דזשאב: פירן א שטוב-ווירטשאפט, זיך אפגעבן מיט קליינע קינדער, זיי געבן אפאר גוטע וועכטער, אביסל ווארעמקייט און ליבשאפט - א פאך וואס ליבי האט אזוי גוט געקענט.

ס'גייט אדורך אפאר וואכן.

ליבי באגעגנט זיך איין טאג מיט איר חבר'טע פון שולע. "העלא!" רופט אויס פרומי. "מיר בענקען זיך אין שולע נאך דיר, ליבי! די קלאס איז נישט די זעלבע אן דיין ווארעמקייט. אלע שפירן אז ליבי איז נישט מיט אונז טעגליך."

ליבי גיט א שמייכל און פרעגט צוריק פריינטליך: "וויאזוי גייט עס מיט די לערערין היי-יאר?" זיי כאפן א קליין שמועס... פלוצלינג רופט פרומי אויס: "ליבי! איך קען נישט גלייבן אז דו האסט א MICHELE זייגער! קוקט אויס דו פארדינסט שיין געלט ביי מיסעס רייך אז דו האסט זיך שוין געקענט ערלויבן אזא טייערן זייגער!"

ליבי מאכט א ביטול מיט די האנט, און דער זייגער כאפט דעם גלאנץ פונעם זון-שטראל. "נע, וואס רעדסטו? דאס איז נישט מיין זייגער, ס'איז מיסעס רייך'ס. זי האט מיר עס געגעבן צו האלטן קאפ ווען די באס קומט אראפצונעמען די קינדער, איך זאל נישט שפעטיגן."

זיי ענדיגן שמועסן נאך אפאר מינוט און געזעגענען זיך מיט א קליינעם "וועיוו" מיט די האנט.

ליבי באקומט א רוף ראש חודש כסלו אז ס'גייט זיין א חנוכה-צאמקום מסיבה פאר די קלאס דינסטאג אוועגט. ליבי איז זייער עקסייטעד צו גיין טרעפן אירע חבר'טעס. זי האט טאקע הנאה פון איר ארבעט, אבער זי בענקט זיך צו פארברענגען געשמאק און פריי מיט חבר'טעס, ווי זי פלעגט טעגליך הנאה האבן מיט זיי אין שולע.

די מסיבה איז געווען זייער פריילין און פריינטליך. אלע האבן זיך געפרייט צו טרעפן ליבי און איר אויספרעגן וועגן איר ארבעט.

ליבי האט געזען ביי אפאר מיידלעך א שטיקל אינטערעסע; עס האט אויסגעזען אז זיי וואלטן אויך געקענט באשטיין צו גיין ארבעטן אנשטאט אפזיצן נאך א יאר אין שולע און לערנען וועגן astronauts, aliens, global warming און א clean green world...

נאך א געשמאקן פארברענגען טוט זיך ליבי אן איר מאנטל און טאשקע און גרייט זיך צו גיין. אפאר פאר פאר גרינע (ליין: קנאה'דיגע) אויגן האבן איר נאכגעקוקט בשעת זי גייט צום טיר.

ליבי האט דאס געשפירט און זיך אויסגעדרייט. זיי האבן זיך אביסל געשעמט און געזאגט: "ס'שפירט זיך מאדנע צו זען ווי אונזער אייגענע חבר'טע גייט שוין מיט א טאשקע. מיר זענען נאך שולע-מיידלעך און דו ביסט שוין אן ארבעטס-מיידל." ליבי פארשטייט און מאכט נאכאמאל מיט די הענט "ביי ביי", זי וויל זיך ארויסיאגן צו גיין שלאפן צייטליך כדי צו האבן כח פאר די קינדערלעך מארגן.

אבער שרה'לע וואקט צו צו איר זייט און קען זיך נישט איינהאלטן פון פרעגן: "אזוי סאך צאלט דיך מיסעס רייך אז דו האסט זיך שוין געקענט ערלויבן א TORY BURCH טאשקע? דאס איז נישט קיין קלייניקייט!"

ליבי ווייזט איר מיט א פינגער אויפ'ן שטערן ווי זי וואלט משוגע געווארן, און זאגט: "דו מיינסט טאקע? אפילו ווען איך מאך ווען אזוי פיל געלט, וואלט איך געקויפט אזא טייערע טאשקע? אויסגעגעבן מיין גאנצע געלט אויף איין טאשקע?! דאס איז מיסעס רייך'ס טאשקע. זי האט מיר עס מיטגעשיקט איך זאל גיין קויפן מארגן די אינגרידיענטס צו קאכן זייער נאכטמאל."

זיי צולאכן זיך אלע, לאזן די קנאה ארויספליען... און געזעגענען זיך פריינטליך: "א גוטע נאכט."

ליבי האט הנאה צו ארבעטן מיט די קינדערלעך, און די קינדערלעך האבן ספעציעל שטארק ליב ליבי'ן, ווי זי גיט זיך אזוי ארציג און געטריי אפ מיט זיי. אנדערש ווי זייער מאמע, מיסעס רייך, וואס איז שטענדיג פארנומען. אפילו ווען זי קומט שוין אהיים איבערצונעמען פון ליבי, איז זי וויטער ביזי מיט איר ארבעט, ווייל זי דארף דאך נאר ענדיגן ארבעטן מיט נאך איין קלייענט, וואס דער קלייענט ברענגט אזוי פיל געלט אז עס לוינט ממש נישט צו פארפאסן דעם קלייענט, בשעת די קינדערלעך ווערן ליידער פארזען טאג נאך טאג.

היינט האט מען געשיקט ליבי'ן אין צירונג-געשעפט קויפן פאר מלכה'לע א נייע קייטל. מלכה'לע גייט שוין ווערן גאנצע פיר יאר אלט, און דעריבער האט מרת רייך געפילט אז ס'איז פאסיג איר צו קויפן א מתנה. "אן עכט גאלדענע קייטל פאר מיין פרינצעסין," לייגט זי צו, "זי איז מיר דאך אזוי טייער ווי אלע געלט און גאלד אויף דער וועלט," זאגט זי מיט א גלאסיגן בליק אין אירע אויגן, וואס קוקן שוין ארויס פונעם פענסטער צו זען אויב איר UBER איז שוין דא איר

צו טראגן צום ארבעט, אוועק פון איר אמת'ן רייכטום, אירע אמת'ע אוצרות, צו א וועלט וואס נארט.

ליבי גייט אינעם צירונג-געשעפט און קען זיך נישט דערוועלן. "זאל עס זיין א גאלדענע הערצעלע וואס הענגט אראפ פונעם קייט, אדער ענדערש פיר קליינע פינקע דיימאנד שטיינער?"

איר שכנ'טע פריידי וואקט דעמאלט אריין אין צירונג-געשעפט. "פריידי, אפשר ביסטו מיר אזוי גוט און דו ווילסט מיר העלפן אויסקלויבן וועלכע פון די צוויי קייטלעך זענען זיסער?" פריידי עפנט צוויי גרויסע אויגן און הייבט אן פרעגן: "קוק אהער ליבי, ס'וועגדט זיך אלעס אין די פרייז. וואס איז דיין באדזשעט?"

ליבי מאכט מיט אירע פינגערס א נאל. פריידי'ס אויגן עפענען זיך נאך גרעסער, ווי צו וויזן אז זי האט נישט פארשטאנען.

אינצווישן האט די סעילסלעידי געהאלפן פריידי אויסקלויבן א קייטל פאר זיך. פריידי האט צום סוף געקליבן א דינע, פשוט'ע גאלדענע קייט.

ביים ארויסוואקן מורמלט זי זיך אונטער צו ליבי: "איך קען זיך נישט ערלויבן אזא טייערע קייטל וואס עס הענגט דערפון נאך אן עקסטער שטיקל גאלד, אבער אז מיסעס רייך צאלט דיר אזויפיל און דו קענסט זיך שוין ערלויבן אזא טייערע קייטל, גוט פאר דיר."

ליבי האט עס נישט געקענט לאזן אזוי פארבייגיין, זי איז נאכגעלאפן איר שכנ'טע פריידי און איר קלאר געשטעלט: "פריידי, דאס קייטל איז נישט פאר מיר! איך קויף דאס קייטל פאר מיסעס רייך'ס קליינע פיר יעריגע מיידל!"

"עבד אברהם אנכי" האט אליעזר געענטפערט ווען אלע האבן געקוקט אויף זיין רייכטום מיט וואס ער איז געקומען זוכן א כלה פאר יצחק.

ער איז געקומען מיט א גאנצע שטאדע איבערגעפילט מיט פעק און זעק פון גאלד, דיאמאנטן און צירונג. ער האט זיך נישט געפירט ווי די קרעדיט קומט זיך אים, אדער ווי ער איז דער עושר פון שטאט, נאר ער האט שנעל קלאר געשטעלט: "עבד אברהם אנכי". אברהם אבינו איז דער בעל הבית פון די אלע אוצרות, ער איז מיין האר, ער איז מיין צדיק.

אז איינער באוואונדערט דיין שמחת החיים, דיין שלום בית, דיין יראת שמים, דיין סבלנות, דיין וועג מיט די קינדער, דעם חינוך פון דיין שטוב, דיין כיבוד אב ואם, דיינע סיומים, אדער וויאזוי דו פועל'סט יעדע זאך מיט פשוט'ע אידישע תפילות, געדענק וואס אליעזר האט געטון: ער האט געלאזט וויסן פאר אלעמען "עבד אברהם אנכי" - דאס זענען נישט מיינע אוצרות, איך האב עס באקומען ביים צדיק.

דער הייליגער רבי זאגט (חיי מוהר"ן, סימן תצה): "וועו איר וואלט געטראפן אן אוצר, וואלט איר דאך זיכער אהין געלאפן גראבן צו זוכן וויי מער מען קען נעמען פונעם אוצר, און איר וואלט נישט געקוקט צי איר ווערט שמוציג, נאר איר וואלט איינגעקראכן אין בלאטע אבי צו נעמען פונעם אוצר. איך בין דאך אן אוצר פון יראת שמים, פארוואס לויפט איר מיר נישט נאך צו נעמען פון מיין אוצר?"

האט איינער געפרעגט דעם רבי'ן: "וויאזוי נעמט מען פון דעם אוצר?" האט דער רבי געענטפערט: "עִם הַפֶּה וְהַלֵּב צְרִיכִין לַחְתֹּר וּלְבַקֵּשׁ", מיטן פיסק און מיטן הארץ, בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ.

אויב דו ביסט שוין יא זוכה אביסל צו נעמען פון דעם אוצר, טייל זיך דערמיט מיט אנדערע.

וועו איינער באוואונדערט וויאזוי דו געבסט זיך אן עצה מיט א קינד, קענסטו צולייגן: "איך האב עס געלערנט אין א קונטרס 'געדולד צו קינדער'".

דו קענסט קלארשטעלן ביים סוף פון א שמועס פון זיך מחזק זיין מיט חבר'טעס: "איך האב עס לעצטנס געהערט ביי א שיעור פון דעם ראש ישיבה".

"אינעם גליון 'היכל הקודש' איז די וואך געשטאנען דער שכל פארן לעבן, וויאזוי צו רעדן אין שטוב אן טענות," קענסטו ערקלערן פאר דיינע נאנטע און באקאנטע.

"מ'קען בעטן דעם אייבערשטן אפילו אויף פשוטע טעגליכע זאכן, אזוי האט דער רבי אויסגעלערנט, דיין לעבן וועט ווערן פיל גרינגער."

זיי א מכיר את מקומו און לאז אלע וויסן פונעם גרויסן אוצר וואס דער הייליגער רבי האט פאר אונז אנטפלעקט, וועסטו אויפטון א וועלט מיט הפצה!

(אוודאי נאר וועו עס קען אויפטון און נישט טון דאס פארקערטע).

עבד אברהם אנכי

קלאסיפיידס

פרשת חיי שרה
כ"ז חשון

מנחה מעריב

תולדות
05:37

הדלקת הנרות .. 04:28
מוצאי שבת 05:58

מאוים לשבת קודש

ברוכים הבאים

מיט גרויס פרייד טוען מיר
אויפנעמען די חשוב'ע משפחה

מו"ה **ישראל יעקב**
קרויס הי"ו
וזוגתו חנה דבורה תחי'

וואס האבן זיך אהערגעצויגן אין

קרית ברסלב ליבערטי

דער אייבערשטער זאל העלפן עס זאל זיי זיין א ישוב טוב, זיי זאלן האבן הצלחה וברכה בכל מעשי ידיהם, און קענען דא אויפציען די קינדער אויף די וועגן פונעם הייליגן רבי'ן.

מזל טוב

מיט גרויס פרייד טוען מיר וואונטשן א הערצליכן מזל טוב פאר

מו"ה **יושע סופר** שליט"א
וזוגתו מינדל תחי'

צו די געבורט פון א אינגל למזל טוב

דער אייבערשטער זאל העלפן זיי זאלן זען אסאך נחת פון דעם קינד און אלע קינדער געזונטערהייט.

מיט גרויס פרייד טוען מיר וואונטשן א הערצליכן מזל טוב פאר

מו"ה **ראובן בירנבוים** הי"ו
וזוגתו חי' תחי'

צו די בר מצוה פון אליעזר שלמה נ"י למזל טוב

דער אייבערשטער זאל העלפן זיי זאלן זען אסאך נחת פון דעם קינד און אלע קינדער געזונטערהייט.

Teitelbaum Dry Goods

ס'קומט א גרויסע טויש, צוליב דעם וועט די סטאר זיין פארמאכט פון ד"ח כסלו ביז קומענדיגע מעלדונג.
וואדטס מיט שפאנונג

P. S. There will also be no phone orders available until after **חנוכה**

B"H

Shop easily

shop.breslevcenter.com

IDEA 845276954

קונטרס חיים

פרשת
חיי שרה
תשפ"ז

שמועסטלער

לאמיר הערן
וואס אליעזר
שלמה פיש נרו
יאיר פארציילט

משפחת גליק
זיצן שטיל

מילתא דבדיחותא
פוטין קומט אריין אין קלאס

טרעף די חילוקים
פיינע גוטע נאש לכבוד שבת קודש

יאָרצייט פון דער ראָזשינער

דֶער חַיילִיגֶער
רַבִּי הִירְשׁ מְרִימִינָאוו
זי"ע

יאָרצייט:
ל' חשון

קוּמְענְדִיגְע וָואךְ דִינְסְטָאג, ל' חֶשְׁוָון, גֶעמֶאלְט דִי יאָרצייט פוּן דֶעם גְרוֹיסְן צַדִּיק רַבִּי הִירְשׁ מְרִימִינָאוו זַצ"ל.

אַ שְׁנַיידֶער

אַזוֹי ווִי פִילֶע פוּן אוּנְזֶערֶע צַדִּיקִים, הָאט אוֹיךְ רַבִּי הִירְשׁ נִישְׁט גֶעהַאט קַיין גְרִינְגֶע יוּגְנְט, אוּן שׁוֹין אַלְס יוּנְג קִינְד אִיז עֶר פאר'יתומ'ט גֶעוָואוְרְן פוּן זַיינֶע עֶלְטֶערְן. זַיינֶע קְרוֹבִים, וֶועלְכֶע הָאבְּן אִים גֶעוָואלְט הֶעלְפְן זִיךְ שְׁטֶעלְן אוֹיף דִי פִּיס, הָאבְּן אִים גֶעשִׁיקְט לֶערְנֶען בַּיי אַ שְׁנַיידֶער, ווָאו עֶר זָאל הֶעלְפְן מִיט דִי אַרְבֶּעט אוּן אַזוֹי אַרוּם זִיךְ צוּבִיסְלֶעךְ אוֹיסְלֶערְנֶען דֶעם פַאךְ, כְּדֵי עֶר זָאל קֶענֶען מַאכְן אַ פַּרְנָסָה.

אָבֶּער דֶער צַדִּיק הָאט שְׁטֶענְדִיג גֶעבֶּענְקְט צוּ זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד אוּן עֶר הָאט שְׁטַארְק גֶעוָואלְט דִינֶען דֶעם אֱייבֶּערְשְׁטְן, לֶערְנֶען אוּן דַאוונֶען. יֶעדֶע אִיבֶּערִיגֶע מִינוּט וָואס עֶר הָאט גֶעהַאט, הָאט עֶר גֶעזָאגְט תְּהִלִּים.

יֶעדֶע וָואךְ שַׁבָּת פְלֶעגְט עֶר זָאגְן גַאנְץ תְּהִלִּים; מֶער פוּן דֶעם הָאט עֶר נִישְׁט גֶעקֶענְט טוּן, וִויבַּאלְד עֶר הָאט נִישְׁט גֶעקֶענְט לֶערְנֶען צוּלִיבּ דֶעם וָואס זַיינֶע קְרוֹבִים הָאבְּן אִים גֶעשִׁיקְט צוּם שְׁנַיידֶער אַנְשְׁטָאט צוּם מְלַמֵּד.

זוּכְן אַ צַדִּיק

אֵיין וָואךְ הָאט עֶר גֶעהֶערְט גְרוֹיסָע נַייעס: דֶער צַדִּיק רַבִּי מֹשֶׁה פִּשֶׁעווָוארְסְקֶער זי"ע קוּמְט צוּ זֵיי אִין שְׁטָאט. דִי גַאנְצֶע שְׁטָאט אִיז גֶעווֶען אוֹיף רֶעדֶער, אוּן דֶער יוּנְגֶער הִירְשׁ הָאט זִיךְ זֵייעֶר גֶעפְּרֵייְדְט צוּ קֶענֶען זֶען דִי צוּרָה פוּן אַ צַדִּיק.

אָבֶּער זֵייעֶר שְׁנֶעל אִיז עֶר גֶעווואוֶר גֶעווָארְן אַז דִי גַּבָּאִים לָאזְן נִישְׁט יֶעדְן צוּגֶיין צוּם צַדִּיק, נָאר דִי חָשׁוּבְ'ע לַייט פוּן שְׁטָאט.

דָאס הָאט אִים זֵייעֶר וֵויי גֶעטוּן, אוּן עֶר הָאט בַּיי זִיךְ גֶעטְרַאכְט אַז עֶר וויל זֵייעֶר שְׁטַארְק זוֹכֶה זַיין צוּ זֶען דֶעם צַדִּיק.

נָאכְ'ן זִיךְ נָאכְּפְרֶעגְן בַּיי דִי אַרוּמִיגֶע, הָאט עֶר גֶעהֶערְט אַז דֶער צַדִּיק גֶייט זֵייעֶר פְּרִי פַארְטָאגְס אִין מִקְוֶה, אוּן אוֹיב מֶען קֶען זִיךְ דַאן אַרוֹיסְכַאפְּן אִין גַאס, קֶען מֶען זוֹכֶה זַיין צוּ זֶען זַיין פָּנִים.

דֶער יוּנְגֶער הֶערְשׁ הָאט טַאקָע אַזוֹי גֶעטוּן אוּן אִיז יֶענֶע נַאכְט נִישְׁט גֶעשְׁלָאפְן. גָאר פְּרִי, נָאךְ אֵיידֶער דֶער צַדִּיק אִיז אַרוֹיס פוּן הוֹיז, אִיז עֶר שׁוֹין גֶעשְׁטַאנְען אִין גַאס מְקַבֵּל פָּנִים צוּ זַיין דֶעם צַדִּיק. עֶר הָאט טַאקָע זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ זֶען רַבִּי מֹשֶׁה זַצ"ל;

נָאכְמֶער, ווִי נָאר רַבִּי מֹשֶׁה אִיז אַרוֹיס פוּן מִקְוֶה, אִיז רַבִּי הִירְשׁ אַרַיינְגֶענְגֶען אוּן זִיךְ גֶע'טוֹבֶל'ט. עֶר הָאט גֶעוָואלְט זוֹכֶה זַיין אַז דִי קְדוּשָׁה פוּנְעם צַדִּיק זָאל אַרַיבֶּערְגֶיין אוֹיף אִים.

זַייט יֶענֶע טְבִילָה אִיז אַרוֹיף אוֹיף אִים אַ רוּחַ טָהֳרָה, אוּן זַיין הַארְץ הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ בְּרֶענֶען אוּן פְלַאמְען צוּ זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד.

וויל זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד

עֶר הָאט גֶעטְרַאכְט צוּ זִיךְ, "אִיךְ בִּין שׁוֹין אַ בָּחוּר פוּן פִּיפְצִן יָאר אוּן וָואס הָאב אִיךְ שׁוֹין גֶעטוּן פַאר דִי אֱייבֶּערְשְׁטֶער?" אוּן דִי מַחֲשָׁבָה הָאט אִים גֶעטְרִיבְּן אַ גַאנְץ לֶעבְּן. "מֶען דַארְף טוּן פַארְן אֱייבֶּערְשְׁטְן."

עֶר הָאט דַאן מוֹדִיעַ גֶעוֶוען פַאר זַיינֶע קְרוֹבִים אַז זַיין אֱינְצִיגְסְטֶער צִיל אִין לֶעבְּן אִיז צוּ דִינֶען דֶעם אֱייבֶּערְשְׁטְן, אוּן עֶר הָאט פַארְלָאזְט דִי שְׁטָאט אוּן אַרוֹיס זוּכְן

דָעם וָועג צוּ קְדוּשָׁה. עֶר אִיז אָנְגֶעקוּמֶען צוּ דִי שְׁטָאט פְּרִיסְטִיק.

עֶר הָאט זִיךְ דָאךְ אַרַיינְגֶעזֶעצְט אִין שׁוּל אוּן אָנְגֶעהוֹיבְּן זָאגְן תְּהִלִּים מִיט גְרוֹיס גֶעוִויין.

דִי עֶרְלִיכֶע אִידְן הָאבְּן דָאס גֶעזֶען אוּן זֶענֶען גֶעקוּמֶען אִים פְּרֶעגְן וָואס עֶס גֶייט פָאר. עֶר הָאט זֵיי דֶערְצֵיילְט אַז עֶר אִיז אַן אָרִימֶער בָּחוּר, אַ יָתוֹם, אוּן עֶר קֶען נִישְׁט צוּפִיל לֶערְנֶען אָבֶּער עֶר וִויל זַיין אַ צַדִּיק.

אַבְּאַי אִין שׁוּל

דִי אִידְן הָאבְּן אִים זֵייעֶר מְכַבֵּד גֶעוֶועזְן אוּן רֶבִּי הִירְשׁ אִיז גֶעוָוארְן דֶער גַּבָּאַי פוּן שׁוּל. עֶר פְּלֶעגְט בְּרֶענְגֶען אוּן טְרָאגְן סְפָרִים אוּן מַאכְן קַאוָוע פַאר דִי לוֹמְדֵי תּוֹרָה, אוּן אַלְס דַאנְק הָאבְּן זֵיי מִיט אִים גֶעלֶערְנְט גְמָרָא, מִשְׁנַיוֹת, חוּמָשׁ אוּן הֲלָכָה.

עֶס אִיז אַרַיבֶּער אַ שְׁטִיק צַייט בִּיז עֶר הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן אוֹיפְצוּכַאפְּן דִי הֵיילִיגֶע וָועְרְטֶער פוּן דִי תּוֹרָה.

אוֹיךְ הָאט עֶר גֶעבֶּעטְן דָעם שַׁמָּשׁ פוּן דָעם הֵיילִיגְן צַדִּיק רֶבִּי מֶענְדֶעלֶע רִימִינָאוֶוער זָאל אִים לָאזְן הֶעלְפְּן אִין

יאָרצייט
פון דער וואָך

אונזער הייליגע
דער הייליגער
רבי הירש מרימינאָוו
זי"ע

יארצייט:
ל' חשון

שׂטוב פון דעם צדיק. ער פלעגט מיט גרויס שׂמחה אויסרופֿן דעם צדיק'ס שׂטוב, בשׂעת זיי ליפֿן שׁפּשׁען כּסדר תּפֿילה אוּן התּבודדות אז ער זאל אויסוואקסן אַ צדיק.

דער צדיק רבי מענדעלע האט געהאט סך־פּעציעלע חשׁבונות ווען עס איז געקומען צו זיין שׂטוב, אוּן מען האט קיינעם נישׂט אַרײַנגעלאזט דארט, אויסער זיין גבאי.

משׁמשׁ זיין אַ צדיק

איין טאג האט דער גבאי געדארפט גיין ערלעדיגן עפּעס אינדרויסן פון שׂטאט, האט ער געפֿרוּפֿן דעם בחוּר רבי הירש אוּן אים געזאגט אז ער וועט אים אויסלערנען ווי‌אזוי צו מאכן דאס בעט אויף אַזא אופֿן אז דער צדיק זאל חלילה נישׂט האבן קיין עגמת נפֿש דערפֿון.

ער האט אים שׂטאַרק אָנגעזאגט אז אַלעס מוז געטוּן ווערן פונקטלעך ווי‌אזוי ער הייסט אים.

רבי הירש איז געווען אויסער זיך פֿאר שׂמחה אי‌בּער די זכיה וואס ער האט באקומען, אוּן ער האט געבעטן דעם אייבּערשׂטן אז ער זאל מצליח זיין מהנּה צו זיין דעם צדיק.

בּשׂעת ער האט געקערט די שׂטוב אוּן מסדּר געווען דאס בּעט, האט ער נישׂט אויפֿגעהערט צו מתּפּלל זיין.

דעם קומענדיגן טאג האט דער רבי, רבי מענדעלע, גערופֿן זיין גבאי אוּן געפֿרעגט: "ווער האט געכטן געמאכט מיין בּעט?" דער גבאי האט זיך דערשׂראקן, מיינענדיג אז דער בחוּר האט עפּעס נישׂט גוט געטוּן, אוּן ער האט דערציילט דעם אמת.

אבּער רבי מענדעלע האט געשׂמייכלט אוּן געזאגט: "אַזא קדושׁה! פון היינט אוּן ווייטער ווייל איך אז נאר דער בחוּר זאל מאכן דאס בּעט יעדן טאג."

פון יענעם טאג אוּן ווייטער איז רבי הירש געווארן דער גבאי, געקניפּט אוּן געבינדן מיט זיין רבי'ן.

רבי מענדעלע האט אים אויפֿגעצויגן ווי אַן אייגן קינד אוּן אים שׁפּעטער חתּונה געמאכט.

אויסגעוואקסן אַ גרויסער מנהיג

נאך די פּטירה פון רבי מענדעלע, האט דער צדיק רבי הירש אי‌בּערגענומען דאס פירערשׁאפט פון זיין רבי'ן. בזכוּת זיין תּמימוּת אוּן שׁימושׁ חכמים, איז ער אויסגעוואקסן צו זיין אַ רבי פאר כּלל ישׂראל.

אַ וואָרט פון רבי הירש מרימנוב זי"ע: דער צדיק פלעגט זאגן: "פון מיינע יאָרן אין שׁנייַדערייי האב איך געלערנט: דאס אַלטע פאַרריכטן, אוּן דאס נייַע נישׂט קאַליע מאכן!".

זכותו יגן עלינו.

ארויפיר

לכבוד אלע חשובע קינדער וואס ליינען די הערליכע "קינדערהיים" אויסגאבע, וואס קומט ארויס ברוך השם אויף א וועכענטליכן פארנעם. די אויסגאבע אנטהאלט אין זיך אינטערעסאנטע מעשיות פאר עלטערע און פאר קלענערע קינדער, ווי למשל "דעם רבינ'ס חדר", "קאמיקס", "שרייב טישל", "קליין און שיין", וואו מען קען זען שיינע אויפשטעלונגען וואס די קינדער מאכן מיט שפילצייג. "שיחה אין א בילד", "מיט תפילה", און נאך.
יעצט זענען מיר פריילעך אייך צו ברענגן א נייע אפטיילונג וואס איז נאכנישט געווען ביז היינט אין די ראמען פון קינדערהיים,

דאס איז שמועס'לעך מיט חשובע קינדער פון היכל הקודש. מיר כאפן א שמועס מיט א קינד צו הערן פון אים איבער זיין סביבה, זיינע שיעורים, און די געשמאקע זאכן וואס ער גלייכט צו טון אין זיין פרייע צייט נאך א טאג לערנען פלייסיג א גאנצן טאג.

מיר הייבן אן מיט א חשוב אינגל, הילד אליעזר שלמה פיש נרו יאיר. מיר האפן איר וועט הנאה האבן, און ביטע לאזט וויסן פארן רעדאקציע אויב עס איז דא עפעס וואס מיר קענען פארבעסערן אין דעם נייעם אפטיילונג.

אינהאלטסרייכע שמועסן מיט טייערע חברים געברענגט צו אייך דורך יוסף יהושע וועדטהיימער נ"י

שמועסטער

אינהאלטסרייכע שמועסן מיט טייערע חברים געברענגט צו אייך דורך יוסף יהושע וועדטהיימער ני"י

נאמען: אליעזר שלמה פיש
חדר: תלמוד תורה היכל הקודש
יארגאנג: 11
שטאט: בארא פארק

א גוטן, אליעזר שלמה. ביטע שטעל דיך פאר פארן עולם.
א גוטן יוסף יושע, איך הייס אליעזר שלמה פיש. איך וואוין אין שטאט בארא פארק און איך בין עלף יאר אלט.
איך לערן אין ברסלב'ע חדר אין וויליאמסבורג, און מיין רבי איז הרב מרדכי ראזענבערגער שליט"א.

וועלכע חלק פון דיין טאג איז די געשמאקסטע צייט פאר דיר און פארוואס?
ברוך השם, מיין גאנצן טאג איז געשמאק, אבער ספעציעל האב איך ליב ווען מיין חשובער מנהל, הרב ישעי' איידליס שליט"א, בעט מיר צו העלפן, ער בעט מיר צו טון זייער געשמאקע זאכן. שכח אייבערשטער אז איך האב די זכי' צו קענען העלפן דעם רבינ'ס חדר.

אויף וועלכע יום טוב קוקסטו די מערסטע ארויס, און פארוואס?
אוודאי אויף ראש השנה; עס איז זייער געשמאק צו פארן קיין אומאן צום רבי'ן און זיך אויסבעטן א גוט יאר, פאר זיך, פאר די משפחה, און פאר גאנץ כלל ישראל.

האסט א שיעור אין ש"ס כסדרן?
שכח אייבערשטער איך האב שוין געמאכט א סיום אויף די ערשטע מסכתא אין גמרא מסכת ברכות, און יעצט גרייט איך מיך צו מאכן א סיום אויף מסכת שבת.

זייער שיין, האסטו שוין געמאכט נאך סיומים?
איך האב שוין געענדיגט איין מאל גאנץ משניות, און יעצט האלט איך ביי סדר זרעים דאס צווייטע מאל. אזוי אויך האב איך שוין געמאכט אסאך מאל א סיום אויף תהלים, איך האב שוין אויך געמאכט א סיום אויף ספר המדות.

וואס איז דיין בעסטע חלק פון שבת קודש?
צו גיין אין שול דאוונען.

אין וועלכן בית המדרש דאוונען ענק שבת?
אין בית המדרש היכל הקודש בארא פארק.

ווי אפט פארן ענק צום שטעטל קרית ברסלב?
אינמיטן ווינטער פארן מיר בערך איין מאל א חודש. געווענליך פארן מיר אויך אויף יום טוב סוכות און פסח, אויך זענען מיר דארט א גאנץ זומער, און יעדן שיינעם שבת, ווי למשל שבת חנוכה און נאך שיינע צייטן.

וועלכע ספעציעלע טאלאנט האט דיר דער באשעפער געגעבן?
איך קען בויען, למשל שיינע מיניטשירס און אויך קליינע פראיעקטן, ווי למשל א דעסק, א שאפע, וכדומה.

ליינסטו דעם בלעטל יעדע וואך?
יא, איך האב זייער הנאה דערפון, עס ברענגט מיר א עונג שבת.

צום שלוס, האסטו עפעס אן אינטערעסאנטע באלערנדע מעשה פון תפילה וואס דו קענסט פארציילן פאר די חשובע קינדער?
יא, אזוי ווי איך האב פריער געזאגט, העלף איך כסדר מיין מנהל שליט"א. איינמאל איז געווען ווען מיין מנהל האט אנגעהויבן א פראגראם פון "דרך הלימוד", און איך האב אים געהאלפן עס מסדר זיין; איך האב דעמאלט דערציילט פאר די קינדער פון מיין קלאס איבער דעם פראגראם.

איך האב שטארק געבעטן דעם אייבערשטן אז די קינדער זאלן עס אננעמען ווי ס'דארף צו זיין און ס'זאל קלאפן גוט. און דער אייבערשטער האט געהאלפן אז די קינדער האבן מורא'דיג גוט אויפגענומען דעם פראגראם; דער עולם האקט שטיקער מיט'ן סדר דרך הלימוד, און יעדער האט מורא'דיג הנאה פונעם פראגראם.

א גרויסן יישר כח פאר דיין צייט. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט ווייטער מצליח זיין מיט דיין לערנען, און אויסוואקסן א גרויסע צדיק.

אויב איר ווילט אז מיר זאלן אייך אינטערוויוען, אדער איר האט א געדאנק פון א אינגל וואס עס וואלט געווען פאסיג צו כאפן א שמועס מיט אים, לאזט אונז וויסן דורך רופן 845-379-1161, אדער קענען די חשובע עלטערן שיקן אן אימעיל צו: kinderheim@bletelmagazine.com

פֿאַר פֿעל בֶּטֶחוֹן

אֵין קוּרְצֶן פּוּן פְּרִיעָר.

דָער קֶעניג לָאזט זִיך אַרוֹיס אִין וָועג צוּ ר׳ בָּערְל פַאר־שְׁטָעלְט וִוי אַ פּוֹיעָר

זִיכָּעָר
וָועל אִיך אִים טְרֶעפֶּן
זִיצֶן טְרוֹיעֶרִיג אוּן הוּנְגְעְרִיג...

וואַאַאַס???
וִוי אַזוֹי קֶען דָאס זַיין?

קִינְדֶערְלֶעך לָאמִיר
טַאנְצֶן אוּן זִינְגֶען אוּן דַאנְקֶען
דָעם אַייבֶּערְשְׁטֶן!

מוּז גְעוָואוּיר וָוערְן וָואס
דָא גַייט פָּאר.
אִיך

שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם מַיין
פְּרַיינְט קוּמְט אַרַיין וָואס
קֶען אִיך אַייך הַיינְט
הֶעלְפֶן?

לֵיינְט וַוייטֶער קוּמְעְנְדִיגְע וָואך אי״ה.

משפחת גלילק

זיצן שׁטיל

צירי דערצײלט: אין בין זיכער ענק גדעננקען נאך וואס איך האב ענק. איך האב דערצײלט וועגן מלכּי וואס זיצט נעבן מיר אין קלאס, און ווײל מיר מאכן זיך אופּפּירן נישט דרך ארץ׳דיג.

עס איז מיר געווען בעמת שווער. מלכּי איז אַ זיסע מיידל, און איך האב הנאה צו שפּילן מיט איר. בעמת וואלט איך מן הסתּם צוריק געשריבן אַ צעטל. איך האב ליב די סארט לעבעדיגע זאכן. אבער שׂכּח אייבערשטער, דער הייליגער רבי לערנט אונז אויס דרך ארץ. וועמען עס רעדט זיך פון די כּבוד פון די לערערין, קען מען נישט גיין נאנט צו די לעבעדיגע זאכן, נישט קיין חילוק ווי שווער עס איז פאר מיר, און ווי שטאַרק איך בין אין די גוסטע (מוד) צו האבן פאן.

בײַ לאנטש האב איך זיך געזעצט נעבן מלכּי. איך בין נישט געווען זיכער וואס איך זאל זייַן וויטער טון. זאל איך עפּעס זאגן פאר איר, אדער זאל איך וואַרטן בי׳ז זי וועט מיר עפּעס זאגן?

איך האב ווידער געשפּשעט צום אייבערשטן, "באשעפער, העלף מיר." און מיט אמאל רופט זיך מלכּי אן,"וואס איז די מעשׂה מיט דיר? בּיסט נישט געווען נייגעריג וואס איך האב דיר געשריבן?"

איך האב זיך זייער געפּרייט אז מלכּי האט אנגעהויבן די שׂמועס.

"מלכּי, דו דאַרפסט פאַרשטיין." האב איך איר האַרציג ערקלערט. "דו מיינסט איך בין נישט געווען נייגעריג? דו ווייסט, מלכּי, וועלכע לעבעדיגע מייַדל איך בין, אבער וואס זאל איך טון?" האב איר ווייטער געפֿרעגט. "עס שטייט אין די הייליגע תּורה אז די ערערין דארף מען מכבּד זיין. מכבּד זיין מיינט זיצן שטיל, אויסהערן, נישט זיין פארנומען מיט אנדערע זאכן, און זיכער נישט זיין פארנומען מיט אנדערע מיידלעך. דער אייבערשטער איז מיט אונז אין קלאס, און ער הערט און זעט אלעס."

מלכּי׳ס פּנים איז געוואָרן ערנסט. "אבער מיס בינעט דארף מען נישט מכבּד זיין, (חלילה). זי איז נאך אַ מיידל."

איך האב אנגעקוקט מלכּי מיט רחמנות׳דיגע אויגן. איך האב געוואוסט אז בעמת איז זי וואויל. איך האב נישט געוואלט זיכער וואס איר צו ענטפערן. אויך האב איך נישט געוואלט אז נאך מיידלעך זאלן איר אנהויבן צו נאכמאכן.

"קוק אהער, מלכּי." האב איך שטאטעליך מסבּיר געווען. "דו בּיסט אַ וואויל, ערליכע מיידל. איך וויס דו ווילסט פאלגן דעם אייבערשטן. אלעס וואס שטייט אין די הייליגע תּורה, געערכט?" מלכּי האט צוגעשאקלט איר קאפּ.

"יעצט לאמיר אבּיסל ארײַנטראכטן, וואס וועט פאסירן וען מיר וועלן זיין זייער דרך ארץ׳דיג? איך וועל דיר זאגן וואס מיין מאמע האט מיר געזאגט. זי וויסט וואס געשעט וען מען איז זייער וואויל, ווייל זי פלעגט זיין אַ לערערין.

ח. צ. גליק

וועו אַלע מײדלעך פֿאלגן שׁיין,
מען טוט די אַרבעט, אוּן אַוודאי מען
איז זייער דרך אָרץ'דיג, דאן דאַרף
ניט די לערערין זיין אזוי שׂטרענג,
אוּן מען לערנט פּלוצלינג אַסאך
געשׂמאקער, אוּן די לערערין אליין
קען מאכן פּאן".

מלכּי האט מיר אנגעקוקט מיט
צוויי פֿאַרוואונדערטע אויגן. זי האט
צוגעלייגט, "אוּן אויך באקומט מען
שׂכר".

"אוּן דו ווייסט, מלכּי?" האב איך
וייטער געזאגט, "וועו עס קומט דיר
אן שׂווער צו זיצן שׂטיל באקומסטו
נאך מער שׂכר. איך האב יעצט
געטראכט פּון אַ געדאנק: אפֿשׁר
קענען מיר זיך צוזאמען מחזק זיין
יעדן טאג צו זיין דרך אָרץ'דיג?"

מלכּי האט זייער ליב געהאט
די געדאנק, זי האט שׂטילערהייט
וייטער געגעסן איר מיטאג.
מיטאמאל האט מלכּי זיך אנגערופֿן,
"פֿאַרוואס זאלן נאר אוּנז צוויי זיך
מחזק זיין צו זיין דרך אָרץ'דיג? איך
האב יעצט געטראכט פּון אַ קלייַנע
ניגון. די גאנצע קלאס קענען זינגען
בּהפּסקה, אוּן דאס וועט זיין פֿאר
אוּנז אַ דערמאנונג צו פֿאלגן דעם
הייליגע באשׂעפֿער אוּן זיך אויפֿפֿירן
ווי עס פּאסט".

נאכ'ן בענטשן זענען מיר
אַרײַן אין קלאס, אוּן מלכּי האט
אוּנז אויסגעלערנט די ניגון. שׂכּח
אייבערשׂטער, זייט דעמאלטס
האט די גאנצע לוּפט אין קלאס זיך
געטוישט. יעדער ווייל זיין וואוילן!

איך שׂרייב דא די ניגון, אזוי
קענסטו עס זינגען מיט דיין קלאס.

"זיין בדרך אָרץ'דיג, איך ווייל,
באשׂעפֿער, א תּפלה, איך בעט,
וועו מיין טיטשׂער רעדט, בּין איך
שׂטיל,
וויל דער אייבערשׂטער העלפֿן
זעט".

דעם רביניס חדר

טרעף צו

אויף וועלכע שאלה וועט א מענטש קיינמאל נישט זאגן 'יא'?

שאלה און ענטפער פון פאריגע וואך:

וויאזוי קען זיין א מענטש צאלט געלט, מען נעמט עפעס אוועק פון אים און מען לייגט עס אין מיסט?

א מענטש וואס גייט זיך שערן בייַ א שערער.

מילתא דבדיחותא

זאגן דעם אמת

מחותן פרעגט:

"וויפיל געלט בעטסטו צו גראמען ביי א חתונה."

בדחן ענטפערט:

"אז דו וועסט צאלן צוויי טויזנט דאלער, וועל איך רעדן פון די גרויסקייט פון דיין תורה, פון דיין עבודה, און פון דיין גמילות חסדים.

אז דו וועסט געבן פופצן הונדערט דאלער, וועל איך רעדן נאר פון די גרויסקייט פון דיין תורה און פון דיין גמילות חסדים.

אז דו וועסט געבן טויזנט דאלער, וועל איך רעדן נאר פון די גרויסקייט פון דיין תורה.

אז דו וועסט געבן וויניגער ווי טויזנט דאלער, וועל איך זאגן דעם אמת..."

העליקאפטער קראכט

פרעזידענט פוטין פון רוסלאנד האט אמאל פארהערט א קלאס, און ער גיעט א פרעג די קינדער: "וואס מיינט א טראגעדיע?" איין אינגל ענטפערט: "א באס פון קינדער וואס דרייט זיך איבער."

האט פוטין געזאגט: "ניין, דאס איז א וויטאג."

אן אנדערע אינגל רופט זיך אן: "א בנין פול מיט מענטשן וואס רייסט אויף."

האט פוטין רעאגירט דערויף: "ניין, דאס מיינט א פארלוסט."

א דריטער אינגל האט זיך אנגערופן: "וועז פרעזידענט פוטין גייט ארויף אויף א העליקאפטער און דער העליקאפטער קראכט."

פרעגט פוטין דעם קינד: "פארוואס איז דאס א טראגעדיע?"

האט דער אינגל געענטפערט: "וויל איך האב געטראכט וועלכע זאך איז נישט קיין וויטאג און נישט קיין פארלוסט..."

ספר המדות'ל

תְּפִלָּה

א. צָרִיךְ אָדָם לִהְיוֹת נִכְסָף וּמִשְׁתּוֹקֵק לַטּוֹב הַכְּלָלִי, אַף עַל פִּי שֶׁיִּמָּשֵׁךְ לוֹ לְבַד הָפְסֵד.

אַ מֶענְטְש דַארְף עֶנְדֶערְש בֶּענְקֶען אוּן אַרוֹיסְקוּקֶן פַאר דִי טוֹבָה פוּן דִי גַאנְצֶע עוֹלָם בְּכְלָלִיוּת, אֲפִילוּ עֶר אַלֵיין וֶועט שָׁאדֶן הָאבֶּן דוּרְךְ דֶעם.

ב. הַמִּתְפַּלֵּל בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, כְּאִלּוּ הֵבִיא מִנְחָה טְהוֹרָה.

וֶוער עֶס דַאוּונְט אִין בֵּית הַמֶּדְרָש, אִיז אַזוֹי וִוי עֶר הָאט מַקְרִיב גֶעוֶוען אַ טָהוֹר'ע קָרְבַּן מִנְחָה.

בחידה טובה

1. וועלכע פסוק זאגט מען די מערסטע דורכ'ן טאג?

חידות און ענטפערס פון פאריגע וואך:

וועלכע ראש חודש זאגט מען גאנץ הלל, און וועלכע ראש חודש זאגט מען בכלל נישט קיין הלל?

חנוכה זאגט מען גאנץ הלל, און ראש השנה זאגט מען בכלל נישט קיין הלל

אלִיעזר שלמה לעווי

אלִיעזר שלמה לעווי

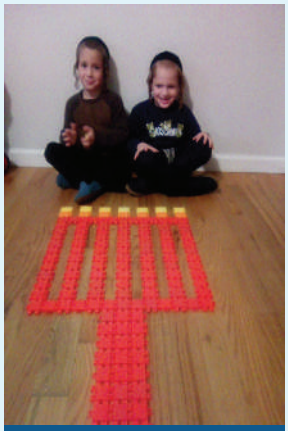
שמעון זינגער און נחמן נתן בריל

פייגי און קריינדי בוים

יוסי ראטה

נתי זוסמאן און נחמי יאקאבאוויטש

נתי אפפעלבוים

נחמן נתן הייַמליך

משפחת פרידריך און יאקאבאוויטש

משפחת וויס און משפחת שטיינבערג

העני בלום

שלום עזריאל מאיירוויטש קרית טאהש

האשקי קינדער

אברהם שלמה ראטטענבערג

ריקי שניצלער

משה שטיין

חי זיסי און מאיר אפעלדארפער

בית פיגא קרית יואל

בית פיגא קרית יואל

משפחת ווייס און משפחת שטיינבערג

שיחה אין הימל

טרעף צו
וועלכע
שיחה
פון רבי'ן
זערמאנט
זיך זעם
בילז

ענטפער פון
פאריגע וואך:

דער הייליגער רבי לאזט נישט מאכן
קיין חובות

מיט תפלה

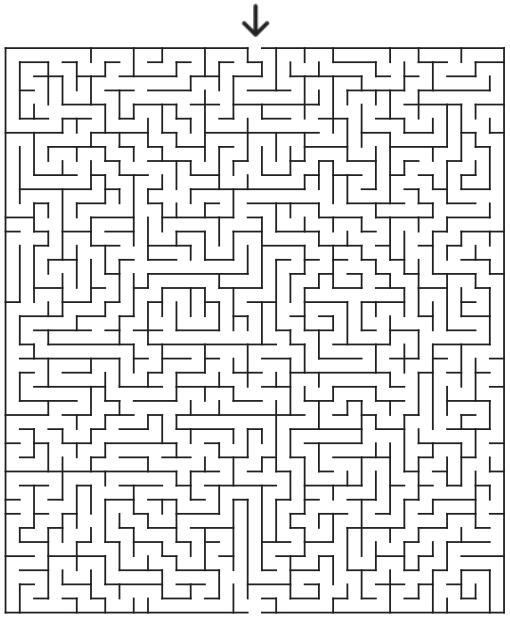
גענאלן דורך: ח. וועבערמאן

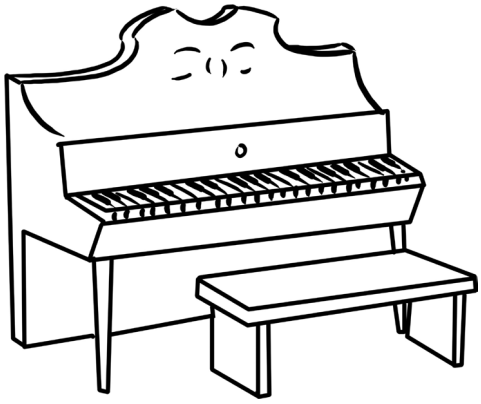
די מעשה פון תפילה ווערט געזאגט פון "קול ברסלב" האטליין. לאזט אריין אייער מעשה, און די בעסטע מעשה וועט ווערן געמאלן.

טרעף די וואס

מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד

טרעף די וואָרטער

ע	ס	ב	נ	ט	מ	ז	א	נ	
י	ה	ו	א	ג	ו	ז	ל	ס	
א	פ	ק	י	ז	ו	מ	כ	י	
ר	ד	ז	ז	כ	מ	ז	ק	ל	
ו	כ	ש	ז	י	נ	ו	א	א	
י	ה	י	א	ז	א	ז	ל	נ	
ס	א	ב	ר	פ	ח	ר	ע	א	
ה	א	י	ד	י	ש	ע	ב	ר	
ע	צ	ו	ד	ע	פ	ח	ע	נ	
ר	ט	ז	מ	ג	מ	ג	ד	פ	
נ	א	ע	ר	ו	נ	ק	י	ר	
ס	ק	ט	ה	י	ז	ח	ג	י	
ד	ט	ו	ר	ר	מ	י	ע	י	
י	א	ג	פ	ד	ע	ה	ק	ל	
ז	ה	י	י	ז	ע	ר	נ	י	
ח	ס	ע	ש	ת	ש	י	ה	נ	
ז	ר	ד	ת	ת	י	ק	א	ע	
ה	פ	ק	ר	ז	ר	ט	א	ס	

עס איז א גוטע זאך עס זאל זיך ארויסהערן פון אידישע הייזער לעבעדיגע פרייליכע מוזיק. אז עס איז דא פרייליכע מוזיק איז גרינגער צו מנצח זיין דעם יצר הרע

(אַזתו אמונה נפש תש"פ)

טרעף סו חילוקים צווישן די צוויי בילדער

כביכול שטית שוין!
פויגל זוכט עפש...

דא האט איר א שיינע קארטל

די פילע הפצה קארטלעך
וואס וועט ברענגן נאך א איד
נענטער צום אייבערשטן,
ספעציעל יעצט זומער וועלן די
קארטלעך זענען גאר
פאפולער.

קרן הדפסה
היכל המודיש ברוקלין

צו באקומען בייקרן הדפסה #104 718-387-2691 אדער אין ביהמ"ד האשקי בייד הפצה לאקער

*sruliHeskel

פאר סיי וועלכע הערות ביטע רופט אריין קרן הדפסה